

További Vidovszky oldalágak:

V07 A Bodor család

A Bodor és László családok tekintetében elsősorban László F. (IV.) Csaba írásaiból indultam ki. Külön köszönet a tőle kapott segítségért.

A Bodor családja összeállításában óriási segítség volt Pálmay József: Háromszék vármegye nemes családjai c., 1901-ben publikált műve.

Külön kiemelem a Székely Oklevéltár köteteit is.

1. ábra: Bodor Ida portréje

Felhasznált irodalom

(A Bodor és László családokra vonatkozó összevont lista)

László Ferenc [I.]: Táj és tudomány. Válogatott írások a Székelyföld régészete és a művelődéstörténet köréből. László Attila gondozásában és előszavával. Editura MEGA, Kolozsvár, 2022 [TÉT]

Dr. László Ferenc [II.]: Portrék és adalékok a László család első négy generációjának történetéhez. (A szerzőnek a múlt [XX.] század hetvenes-nyolcvanas éveiben készített családtörténeti írásait kiegészítette, átdolgozta, történeti sorrendbe helyezte, elő- és végszóval ellátta fia, László Ferenc [IV.] Csaba.) Kolozsvár, 2022. (Kézirat) [LCsP]

László Ferenc [III.]: A 4424-es megfigyelt. László Dezső állambiztonsági ügyiratai (1948-1952). Korunk, 2004., 8. szám [LDÁB]

Murádin János Kristóf: „Mindent Erdélyért!” – Az Erdélyi Párt története 1940 és 1944 között. Kolozsvár, 2019. [ERDPT]

László Dezső emlékezete 1904-2004. Tanulmánygyűjtemény. Szerkesztette Cseke Péter. Kolozsvár, 2004. [LDEML]

Dr. Tőkés István: László Dezső (1904-1973), Református Szemle, 1974., 5-6. szám. [LDNEK]

Pálmay József: Háromszék vármegye nemes családjai. Sepsiszentgyörgy, 1901. [HSzVM]

(ng.) [valószínűleg Nagy Géza]: Az Aghaz nem és Koroniza ág.
In: A Székely Nemzeti Múzeum Értesítője. Szerkesztette Nagy Géza múzeumőr. II. rész. Sepsiszentgyörgy, 1891, 23-27. oldalak. [NG]

Németh Gyula: A székelyek eredetének kérdése.
In: Századok, 1935. ápr.-jún., 129-156. oldalak. [NGy]

Bodor György: Az 1562 előtti székely nemzetiségi szervezetről.
In: Történelmi Szemle, 1983/2., 281-305. oldalak. [BGy]

Zoványi József: Magyarországi protestáns egyháztörténeti lexikon. 3. kiadás, Budapest, 1977. [MPETL]

Székely Oklevéltár, III. kötet. 1270-1571. Kiadta a Székely Történelmi Pályadíj alapra Felügyelő Bizottság Kolozsvárt, 1890. Szerkesztette Szabó Károly. [SzO3]

Székely Oklevéltár, IV. kötet. Székely népesség-összeírások, 1575–1627. Erdélyi Múzeum Egyesület kiadása, Kolozsvár, 1997. [SzO4]

Székely Oklevéltár, V. kötet. Székely népesség-összeírások, 1635. Erdélyi Múzeum Egyesület kiadása, Kolozsvár, 1999. [SzO5]

Kovács Zsolt: Árva Bethlen Kata kolozsvári háza. Adalékok egy kolozsvári késő barokk nemesi palota történetéhez. In: Egyház, iskola, művelődés. Egyháztörténeti tanulmányok. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Kolozsvár, 2020. [ÁBKKH]

Bolyai Farkas és Bolyai János geometriai vizsgálatai. Életrajzzal és magyarázattal ellátta Stäckel Pál. Magyarra fordította Rados Ignác. Első rész. A két Bolyai élete és művei. Kiadja a Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1914. [BFBJ]

Weszely Tibor: Bolyai János. Vince Kiadó, Budapest, 2002. [WT]

A Szakács (székelyszenterzsébeti) és rokon székely családok története és családfái. In: Matrikula, 2017., 3. szám [MAT]
Internet, 2024. április 26.

https://adt.arcanum.com/hu/view/Matrikula_2017/?query=A+Szak%C3%A1cs+%28sz%C3%A9kelyszenterzs%C3%A9beti%29+%C3%A9s+rokon+&pg=130&layout=s

Dr. Versényi György: Bodor Lajos. In: Erdélyi Múzeum, 1894. XI. kötet, VII. füzet. [VGy]

T. Veress Éva: Bodor Kálmán. In: Művelődés, 2006. III. szám. [TVÉ]

Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái. Budapest, 1891-től. [SzJ]

Bona Gábor: Az 1848/49-es szabadságharc tisztikara. [BG]

Szolnok-Doboka vármegye monographiája, V. kötet. A vármegye községeinek részletes története. [SzDVM5]

Sas Péter: A kolozsvári Szent Mihály-templom és egyházi gyűjteménye. Kolozsvár, Glória kiadó, 2009. [SP]

Kordé Zoltán: A székelyispáni méltóság a Zsigmond-korban. In: Történelmi Szemle, 2004., 3-4., 193-239. oldalak. [KZ]

Jakó Zsigmond – Juhász István: Nagyenyedi diákok 1662-1848. Kriterion, 1979. [NAGyED]

Nagy Iván: Magyarország családai. II. kötet. [NI]

Magyar Színművészeti Lexikon. [MSzL]

A Pallas Nagylexikona. [PNL]

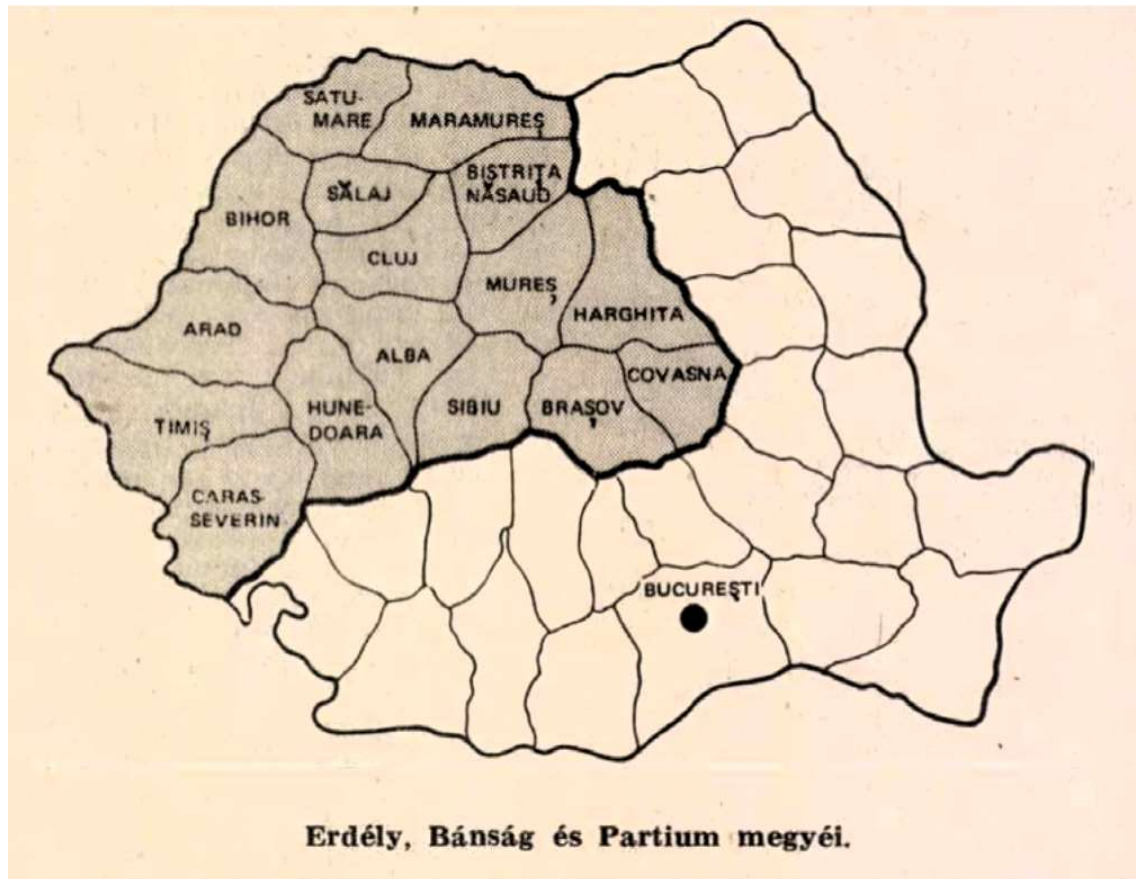
Magyar Életrajzi Lexikon. [MÉL]

Romániai Magyar Irodalmi Lexikon [RMIL]

A Magyar Nyelv Értelmező Szótára [MNyÉSz]

Az említett települések különböző nevei

(A Bodor és László családokra vonatkozó összevont lista)

2. ábra: Erdély, a Bánság és a Partium megyéi 1991-ben román nyelven¹

¹ Beke György: Harcban a mítoszokkal
Népszabadság, 1991. október 26., 20. oldal
Internet, 2024. június 20.

https://adt.arcanum.com/hu/view/Nepszabadsag_1991_10/?query=%22%C3%A1szl%C3%B3+ferenc+%C3%B6d%C3%B6n%22&pg=561&layout=s

Magyar	Román	Erdélyi szász és örmény	Német
Abaújdevecser, egykori község a mai Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében. 1984-ben Encshez csatolták.			
Agyagfalva, korábban Udvarhely vármegye	Lutița, ma Kovászna megye		Lehmdorf
Alsócsernáton, korábban Háromszék vármegye	Cernatul de Jos, ma Kovászna megye		
Beszterce, korábban Beszterce-Naszód vármegye székhelye	Bistrița, ma Beszterce-Naszód megye székhelye		Bistritz
Borgói szoros, korábban Beszterce-Naszód vármegye	Pasul Bargaului		
Bölon, korábban Háromszék vármegye	Belin, ma Kovászna megye		Blumendorf, korábban Böllen
Brassó, korábban Brassó vármegye székhelye	Brașov, ma Brassó megye székhelye	Kruhnen	Kronstadt, Kronstadt in Siebenbürgen, Kronen
Dés korábban Szolnok-Doboka vármegye székhelye	Dej, ma Kolozs megye		Deesch, korábban Burglos
Désakna, korábban Szolnok-Doboka vármegye	Ocna Dejului, ma Kolozs megye		
Gelence, korábban Háromszék vármegye	Ghelința, ma Kovászna megye	Gälänz	

Magyar	Román	Erdélyi szász és örmény	Német
Gidófalva, korábban Háromszék vármegye	Ghidfalău, ma Kovászna megye		
Gyergyószentmiklós, korábban Csík vármegye	Gheorgheni, ma Hargita megye		Niklasmarkt
Kézdivásárhely, korábban Háromszék vármegye	Târgu Secuiesc, ma Kovászna megye		Szekler-Neumarkt
Kisdebrecen (Kisdebreczen alakban is) korábban Szolnok-Doboka vármegye	Dumbrava, ma Máramaros megye		
Kolozsvár, korábban Kolozs vármegye székhelye	Cluj-Napoca, ma Kolozs megye székhelye	Kleusenburch	Klausenburg
Kovászna, korábban Háromszék vármegye	Covasna, ma Kovászna megye		Kovasna
Köpec, korábban Háromszék vármegye	Căpeni, ma Kovászna megye		
Kürtös, korábban Arad vármegye	Curtici, ma Arad megye		
Lécfalva, korábban Háromszék vármegye	Leț, ma Kovászna megye		Leistdorf
	Lumina, ma Konstanca megye		
Marosvásárhely, korábban Maros-Torda vármegye székhelye	Târgu Mureș, ma Maros megye székhelye	Nai Muark	Neumarkt, Neu-markt am Mi-eresch
Mezőméhes, korábban Torda-Aranyos vármegye	Miheșu de Câmpie, ma Maros megye		Bienendorf

Magyar	Román	Erdélyi szász és örmény	Német
Nagyenyed, korábban Alsó-Fehér vármegye	Aiud, ma Fehér megye	Stroßbrich	Straßburg am Mieresch
Nagyszeben, korábban Szeben megye székhelye	Sibiu, ma Szeben megye székhelye		Hermannstadt
Néma, korábban Szolnok-Doboka vármegye	Nima, ma Kolozs megye		
Ördögkút, korábban Szilágy vármegye	Treznea, ma Szilágy megye		Teufelsbrunnen
Páncélcseh, korábban Szolnok-Doboka vármegye	Panticeu, ma Kolozs megye		
Sepsiszentgyörgy, korábban Háromszék vármegye székhelye	Sfântu Gheorghe, ma Kovászna megye székhelye	Gergen	Sankt Georgen
Sepsiszentkirály, korábban Háromszék vármegye	Sâncraiu, ma Kovászna megye		
Sülelmed, korábban Szilágy vármegye	Ulmeni, korábban Şilimeghiu, ma Máramaros megye	Ulmendorf	Ulmendorf
Szamosardó, korábban Szilágy vármegye	Arduzel, ma Máramaros megye		
Szamosújvár, korábban Szolnok-Doboka vármegye	Gherla, ma Kolozs megye	Naischloß örményül Հայաքաղաք (Hájákághák)	Neuschloss vagy Armenierstadt
Székelyudvarhely (Udvarhely alakban is), korábban	Odorheiu Secuiesc, ma megyei jogú város Hargita megyében	Odderhällen	Oderhellen

Magyar	Román	Erdélyi szász és örmény	Német
Udvarhely vármegye székhelye			
Szotyor, korábban Háromszék vármegye	Coșeni, ma Kovászna megye		
Szucsák	Suceagu, ma Kolozs megye		
Tövis (Tövisfalva), korábban Nyitra vármegye			
Váralmás, korábban Kolozs vármegye	Almașu, ma Szilágy megye		
Világos, korábban Arad vármegye	Șiria, ma Arad megye		Wilagosch
Zabola, korábban Háromszék vármegye	Zăbala, ma Kovászna megye		Gebissdorf
Zágon, korábban Háromszék vármegye	Zagon, ma Kovászna megye		

A Bodor család

A legrégebbi ősök

A család ősei a mai Kovászna megyében fekvő Gidófalváról származnak.

„Területe ősidők óta lakott. Északi határában bronzkori település nyomaira bukkantak. Déli határában a tatárjáráskor elpusztult Bedeháza falu feküdt. A falut 1332-ben villa Guidonis alakban említik először.”²

3. ábra: A gidófalvi református templom napjainkban.³

A Háromszék vármegye nemes családjai c. műben az első valószínűsíthető ős Gidófalvy N. [1], aki 1330 körül születhetett.⁴ Már több konkrétumot találtam a XV. századból. Az első – átiratokban fennmaradt – oklevél összefoglalója:

„Kusalyi Jakcs János székely ispán bizonyítja, hogy Zsigmond király az ország nagyaival és a Sepszi széki főemberekkel Sepszi-Szentgyörgyön tartott törvényszékén Gidófalvy Jánost [4], Bálint [2] fiát, Pétert [3A] és Miklóst [3B], Barabás [3] fiait, kiknek származása mellett a Sepszi széki fő emberek tanúskodtak, az Aghaz nemből való igazi nemes székelyeknek elismerte, s kimondotta, hogy aki őket ilyeneknek el nem ismerné, azonnal azok vérdíjában marasztaltassék el.

Kelt Sepszi-Szentgyörgyön, 1427. május 13-án.”⁵

² Wikipedia, 2024. április 17.

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Gid%C3%B3falva>

További részletek, érdekességek: Kovászna megye tanácsa, 2024. április 17.

<https://www.kvmt.ro/hu/gidofalva.html>

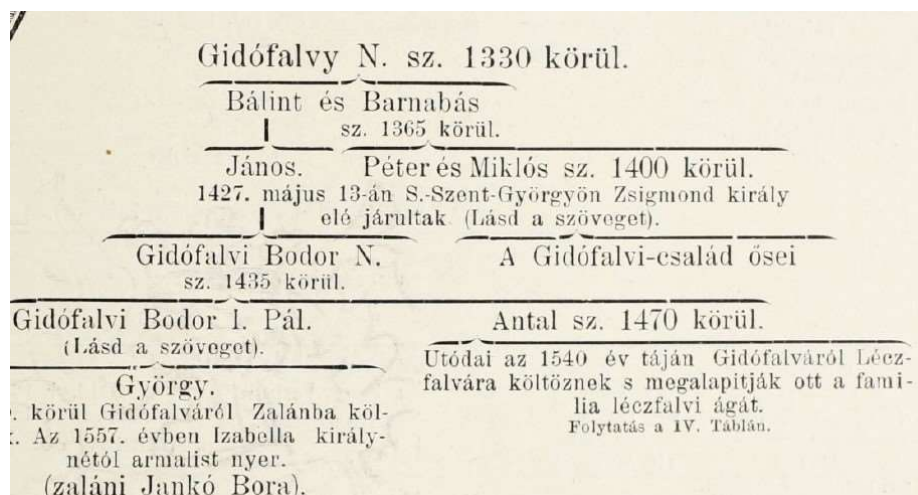
³ Internet 2024. április 17.

<https://www.borvizek.hu/images/properties/300/779a5de8f6f40dfeebbf9e887fe0b3ca.jpg>

⁴ A szögletes zárójelben szereplő arab számok az LCsP-ben szereplő sorsszámok. (64-67. oldalak)

⁵ SzO3, 43-44. oldalak, 437. oklevél.

Ugyanez grafikus ábrázolásban:

4. ábra: A gidófalvi Bodor ősök⁶

Egy értékelés 2004-ből:

„Maga az eset első látásra nem tűnik rendkívülinek, hiszen korábban is volt rá példa, hogy a király vagy valamelyik főtisztviselője székelyek jogállása vagy székelyekhez való tartozás ügyében hozott ítéletet. Ezek az Árpád-, illetve Anjou-kori ügyek azonban vagy olyan státusperek voltak, amelyek akörül forogtak, hogy egyes személyek vagy székely csoportok milyen jogállással rendelkeztek, vagy a székely közösségbe való befogadásra, illetve birtokba iktatásra vonatkozó királyi parancsok voltak.

Kusalyi Jakcs János oklevele azonban olyan esetről tudósít, amikor nem a székelyek közösségébe való befogadás, hanem a székely nemesek nemébe, azaz a tisztviselő, kiváltságokkal rendelkező réteghez való tartozás volt a tét. Bár a sepsiszéki előkelők egyöntetűen igazolták Bálint fia János és társai jogállását, ahhoz, hogy státusuk valóban biztos és kétségbevonhatatlan legyen, szükség volt a király és bárói – köztük a székelyispán – megerősítésére is. Arra, hogy e státus kétségbevonására mindezek ellenére számítani lehetett, az oklevél záró rendelkezése utal, mely azzal fenyegeti az esetleges ellentmondókat, hogy rögvest a megvádolt személyek vérdíjában marasztaltatnak el. Mindez arra utal, hogy az előkelők „rendje” nemcsak elkülönült a székely társadalom többi rétegétől, hanem egyre zártabbá, az oda való bejutás pedig fokról-fokra nehezebbé vált.”⁷

A következő három oklevél „főszereplője” az 1470 körül született gidófalvi Bodor Antal [7] (az 4. ábrán jobbra lent).

⁶ HSzVM, 83. oldal, I. tábla.

⁷ KZ, 234-235. oldalak.

„Szentgyörgyi és Bazini Péter országbíró, erdélyi vajda és székely ispán, Bodor Antal perében, ki a Sepszi széki főemberek ellen azt állította, hogy a nemes székelyek Agház nemének Koronicza ágából származott s tőlök az őt megillető tisztség megadását követelte, megparancsolja Laczok Mihálynak, hogy hit alatt hallgassa ki Sepszi szék bíróját, Kövér Lázárt az iránt, hogy néhai Jakcs Mihály székely ispán idejében az ő atyja néhai Kövér Benedek akkori Sepszi széki főbíró és a szék táblaiira a Bodor család ezen követelését elismerték-é s teljesítették-é?

Kelt [Székely-]Udvarhelyen 1508. dec. 15-én.”⁸⁹

A folytatás egy 1891-ben írt elbeszélésben:

„Laczok Mihály vevén a vajda levelét, Forró Gergelynek és Bodor Antalnak napot és helyet tűzött ki Kövér Lázár tanúvallomásának meghallgatására, melyről a vajdát ugyanazon 1508-ik év decz. 29-én (feria quinta in foesto sancti Thomae Apostoli, azaz Martyris vagy Episcopi) Szotyorban, a kihallgatás helyén kelt levelében értesíti. A felek közül megjelent Bodor Antal, Forró Gergely helyett a testvére Forró Simon; Sepszi szék nemesei közül pedig Kiljéni Cziriak Balázs és Szentiványi Apor Lukács, a kik előtt Kövér Lázár akképp vallott, hogy midőn apja Kövér Benedek Sepsy szék bírója volt, Bodor Antal bemutatta nemesi jogairól szóló levelét és kihirdette s akkor senki ellen nem mondott, miért' is az apja oda ítélte neki az **Agház** nemben való békés és háborítatlan birtoklást és tisztséget a széküléssel egyetemben s ezért a szokott díjt is megkapta. Kövér Lázár vallomása Bodor Antal és elhalt testvére Bodor Pál javára döntötte el az ügyet; a kimenetel felől az alperesek sem voltak többé kétségben s azért az ítélethozatal alkalmával, melyet a vajda a következő 1509 ik év vízkereszt napján Brassóban mondott ki, távol maradtak; csak negyednap múlva, január 9-én jelent meg közülük Hegyes János, Sándor Mihály és Kene Lőrincz s új ítéletet kértek, de azzal sem nyertek, mert az új Ítélet örökös hallgatást parancsolt nekik s eltiltotta őket Bodor Antal további háborgatásától.”¹⁰

Vannak azonban kételkedők is, pl. Németh Gyula 1935-ben:

„Sepszi szék.

- Aghaz nem, 1427, 1508, 1509. (Szék Oklt, III., 44., 171., 172., 175. I.)
- Koroniza ág. 1508: Koroniza (Szék. Oklt, III., 171. I.), Coroniza (u. o. 172. I.). 1509: Koroneza (Szék. Oklt, III., 175. I.)

E két sepszi-széki név hitelességében kételkedem. [...]

⁸ SzO3, 170. oldal, 528. oklevél.

⁹ A szögletes zárójelék és az azokban foglaltak az én beszúrásaim. - RI

¹⁰ NG, 26. oldal

Feltűnő [...], hogy az Aghaz nem „igazi” nemessége annyira hangsúlyozva van („de vero et certo genere nobilium Siculorum wigo Aghaz nominatorum”).

Szabó Károly a következő megegyzést teszi az oklevél végére:

„Szentgyörgyi és Bazini Péter erd. vajda és székely ispán 1508-ban kelt ítélet levelének 1782-diki hiteles átiratából, Bodor Tivadar sepsi-szentgyörgyi ügyvéd birtokában.” (Szék. Okit. III. 44. 1.) [...]

A második [oklevél] 1508 dec. 21-én kelt s szintén a fent idézett ítéletlevélből való. A harmadik 1509 jan. 6-án kelt:

„A maros-vásárhelyi kir. táblának Bodor Antal részére 1782-ben kiadott hiteles átiratából, mely megvan dr. Bodor Tivadar sepsi-szentgyörgyi ügyvéd birtokában.”

Ezekben is szerepelnek ilyen kifejezések, mint: „in vero genere Nobilium Sciulorum Aghaz vocato.” A Zsigmond-kori [1427. évi] és a XVI. század elejéről [1508-1509] való oklevelek tehát ugyanazon sajtáságos kiemeléssel, ugyanazon kifejezésekkel emlegetik az Aghaz nemet. Mindehhez hozzájárul még az *Aghaz* és *Koroniza* nevek furcsa alakja, melyeket sehogy sem lehet a régi magyar nevek közé beilleszteni.”¹¹

Azaz Németh Gyula nem zárja ki, hogy a középkori oklevelek 1782. évi átiratai nem voltak 100 %-ban „hitelesek”.

Ideje áttérni a biztosabb lábakon álló családfára, amely kiindulási pontjának a fent említett gidófalvi Bodor Antalt választottam.

gidófalvi Bodor Antal I. (0) [7]¹²

Sz: Gidófalva, 1470 körül.

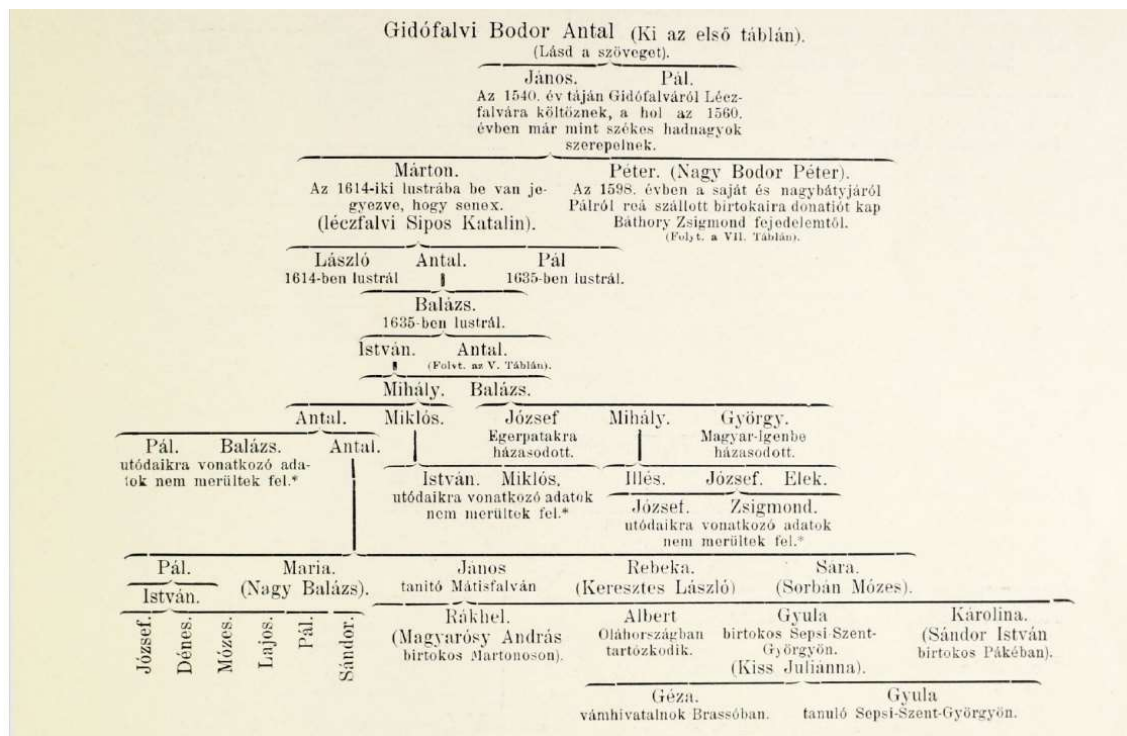
FS: G5GC-Q3D

Ő volt az 1508-1509. évi megnyert per felperese.

Utódai 1540 körül Gidófalváról Lécfalvára költöznek és ott megalapítják a Bodor família lécfalvi (lécfalvi) ágát.

¹¹ NGy, 152. oldal.

¹² A jobb áttekinthetőség érdekében az ismétlődő keresztnévű embereket római számmal jelezett sorszámmal láttam el (pl. Antal I.). Ezek a latin betűs sorszámmok eltérhetnek az LCsP-ben szereplő sorszámmoktól, mert sokkal messzebből indulnak. A név utáni rendes zárójelben szereplő több számjegyből álló arab szám a generációk és ágak könnyebb azonosíthatóságát szolgálja. Ahogy már említettem, a szögletes zárójelek közötti szám az LCsP sorszámozása (64-67. oldalak). Az FS kód a Family Searchben való keresést segíti.

5. ábra: gidófalvi Bodor Antal I. leszármazottjai¹³

Bodor János I. (1) [8] és Bodor Pál I. (2) [9]

Ők azok, akik Léczfalvára költöztek.

„1333-ban Lezefalva néven említik először. A hagyomány szerint három, a tatárok által elpusztított faluból: Korpács, Despő és Galath falvakból keletkezett, közös védváruk az elpusztult Egyedvára volt. A falutól 2 km-re nyugatra a Várhegyen újkőkorszaki, vaskori és bronzkori telepek nyomai kerültek elő. Ezekre épült a középkori vár, melynek csekély nyoma maradt. A falu feletti sáncok helyén a 13. században valószínűleg favár állott, majd 1562-ben a székely felkelés leverése után itt építtette fel János Zsigmond fejedelem Székelybánya várát, melyet a székelyek 1597-ben leromboltak, majd újra felépítették. A faluban 1600-ban székely országgyűlést tartottak. 1910-ben 985, túlnyomórészt magyar lakosa volt.”¹⁴

János I. és Pál I. 1560-ban mint székely hadnagyk szerepelnek. Pál I. utódairól nincsen információ, inentől kezdve János I. leszármazottjai következnek.

¹³ HSzVM, 85. oldal, IV. tábla.

¹⁴ Wikipedia, 2024. április 17.

<https://hu.wikipedia.org/wiki/L%C3%A9czfalva>

6. ábra: Lécfalva napjainkban¹⁵

Bodor Márton I. (11) [10]

F: léczfalvi Sipos Katalin
FS: G5GH-T8V

Az 1614. évi lustra-jegyzékben be van jegyezve, hogy „senex”.¹⁶

Bodor Antal II. (111) [13]

FS: G5GC-9Z9

Bodor Balázs I. (1111) [15]

FS: G5GH-138

Az 1635. évi lustra-jegyzékben szerepel.¹⁷

Bodor István I. (1111 1) [16]

Bodor Antal III. (1111 2) [17]

F: hilibi Lukáts Judit
FS: G5LP-R91

¹⁵ Internet, 2024. április 17.

https://nagyborosnyo.ro/index.php/hu/lecfalva?os_image_id-125

¹⁶ Forrás: LCsP, 65. oldal.

Lustra-jegyzék: részben katonai célokra is felhasználó székely népesség összeírási jegyzőkönyvek. Lásd: Balogh Judit: A székely nemesség kialakulásának folyamata a 17. század első felében. Erdélyi Tudományos Füzetek, 254. szám. Kolozsvár, 2005.

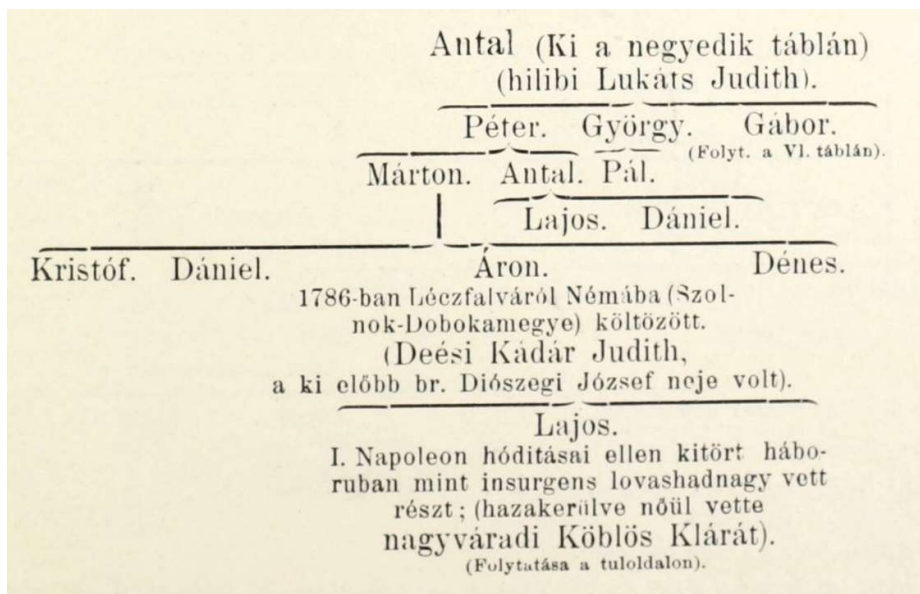
Internet (2024. április 17.)

<https://mek.oszk.hu/03100/03187/03187.htm>

Valamint SZO4, 8. oldal.

Senex = aggastyán. Forrás: PNL.

¹⁷ SzO5, 141. oldal.

7. ábra: Bodor Antal III. leszármazottjai¹⁸

Bodor Péter I. (1111 21) [18]

Bodor Márton II. (1111 211)

Bodor Áron I. (1111 2111)

FS: G52M-QPL

F: deési Kádár Judith (akinek első férje br. Diószegi József volt).

1786-ban Léczfalváról Némába költözött.

„A hagyomány szerint a középkorban kolostor állt mellette. A 14–16. században a Némái család birtoka volt. 1584 és 1618–21 között unitárius, később református anyaegyház. 1602–03-ban Basta zsoldosai dúlták fel, 1658–61-ben Ali pasa csapatai hurcolták rabságba lakóit, 1703-ban pedig labancok gyújtották fel. 1713-ban egy nemes, nyolc jobbágy- és nyolc zsellércsaládja mellett tizenkét háza pusztán állt. Református egyháza 1766-ban, Széplakkal együtt 65 férfit és 29 asszonyt számlált. Bodor Domokos [ő is rokon, vele még találkozunk]1847-ben negyven evangélikus szlovákot telepített be, akik 1850 és 1857 között eltűntek a statisztikákból (Kádár József szerint elrománosodtak). A mellette futó állami út mentén 1848 előtt fogadó épült.”¹⁹

¹⁸ HSzVM, 85. oldal, V. tábla.

¹⁹ Wikipedia, 2024. április 17.

[https://hu.wikipedia.org/wiki/N%C3%A9ma_\(Rom%C3%A1nia\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/N%C3%A9ma_(Rom%C3%A1nia))

„[Némában] 1786-ban [...] özv. Kádár Zsigmondnének 3 jobbágya, 2 zsellére, 1 szegénye, [...] Kádár Zsuzsánnának 1 zsellére, Kádár Zsigmondnak 1 jobbágya, [...] Bodor Áronnak 1 zsellére [volt].”²⁰

8. ábra: Néma napjainkban²¹

léczfalvi Bodor Lajos I. (1111 2111 1)

FS: G52M-9DL

Sz: 1790

F: nagyváradai Köblös Klára (1792-1833)

H: 1831. március 25.

A napóleoni háborúban mint „insurgens” lovashadnagy vett részt.

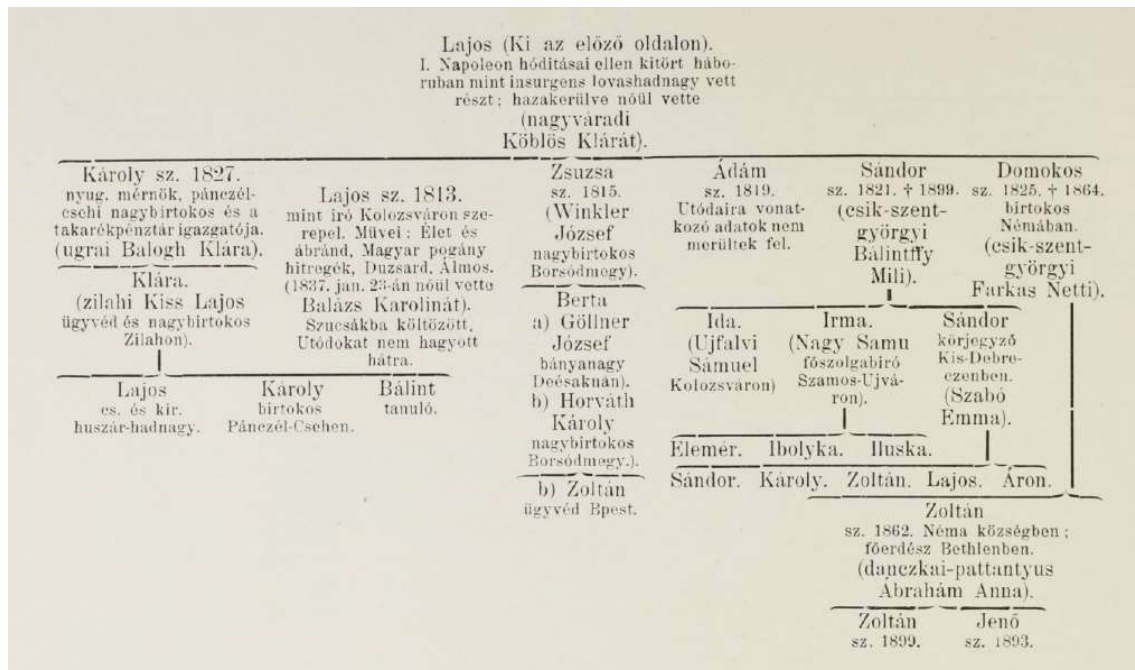
„Insurgens a. m. lázadó, felkelő. 1848 előtti honvédelmi rendszerünk szerint a nemességnek az ország védelmére való fegyverrekelése; nemesi felkelés. Az utolsó fölkelés, mely e néven neveztetik, 1809. volt a napoleoni harcok idején, mely Győr alatt gyűlt táborba s a franciáktól Jenő olasz alkirály vezérlete alatt szétveretett.”²²

²⁰ SzDVM5, Néma.

²¹ Wikipedia, 2024. április 17.

<https://hu.m.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:NimaCJ2014.JPG>

²² PNL.

9. ábra: léczfalvi Bodor Lajos I. leszármazottjai²³

léczfalvi Bodor Lajos II. (1111 2111 11)

FS: G52M-HJS

Sz: Néma, 1813. május 1.

F: Balázs Karolina (*1817, +1840 körül)

E: 1837. január 23.

H: 1848-1849 körül

„Földbirtokos Kucsákon [minden bizonnyal elírás az eredetiben, helyesen 'Szucsákon'] Erdélyben, szül. 1813-ban; iskoláit Kolozsvárott végezte az ev. református kollégiumban, mire fölesküdt a kormányshoz. 1848-ban a rácok elleni csatában esett el. — Munkái:

1. Álmos a honkereső. Tündérmű. Kolozsvár, 1842.
2. Élet és Ábránd. Szomorújáték 4 szakaszban. U. ott, 1842. (melyben nejeinek Balázs Karolinának leánykori életét írta meg.)
3. Duzsárd (Du-Jardin,) dráma 5 szakaszban. U. ott, 1843.
4. Matild. Sue után francziából ford. U. ott, 1843. Két kötet.”²⁴

Egy személyes hangú visszaemlékezés:

„Bodor Lajos annyira csüngött a szucsákí emlékeken, hogy némái birtokát eladván, megvette Szucsákban a Szarvady László-féle birtokot. A szép kert és csinos ház később Kelemen Benő tulajdonába ment át.

²³ HSZVM, 86. oldal, V/a. tábla.

²⁴ SZJ

Bodor sok nyelvismerettel bíró, tudományos, szép tehetségű férfi volt, de kissé hóbortos. Némái cigányokat vitetett Szucsákba. Kertjében sátrakat veretett számokra, hogy gyönyörködhessék az eleven festői képben. [...]

Bodor később egészen elszegényedett. Egy pár bútordarab, melyet Kendeffy Ádámnétól kapott, t. i. egy tükör, díván, egy mahagóni szekrény és asztal, meg egy chinai asztal Korda György birtokába került. A szekrényt később Kemény Dénesné báróné vette meg; a chinai asztal megromlott állapotban bár, ma is meg van a családban. Barátainál és pártfogóinál tartózkodott. Korda György házában hónapokig elült. Közép termetű, barna arcú, göndör hajú férfi volt. Állát beretválta, csak bajuszt viselt. Kissé dadogó és habaró volt. Néha eltűnt Kordáék szeme elől. Mikor visszakerült csinos, elegáns öltözetben, macassar-olajjal kikent fűrtökkel jelent meg. Máskor megint beállított szurtosan, piszkosan, rossz csizmában. [...]

Gyakran megfordult Kemény József grófnál is. Könyvtárát, kéziratait rendezte. E munka közben sokat olvasott, tanult. [...]

A mint a szabadságharc megkezdődött, mindjárt beállott a hadseregbe. 1848. nyarán a Ráczok ellen vívott valamelyik csatában sebet kapott, kórházba szállították, hol rövid idő múlva meghalt. Sebesülése és halálózása helyét és idejét pontosan megállapítanom nem sikerült. Hogy kéziratái hová lettek, maradt-e arcképe, nem tudom.”²⁵

léczfalvi Bodor Zsuzsanna I. (1111 2111 12)

Sz: 1815.

F: Winkler József, nagybirtokos az egykori Borsod vármegyében.

Winkler Berta (1111 2111 121)

Kizárólag azért említem meg, mert első férje Göllner József, bányanagy (bánya tiszt) volt Désaknán. Valószínűleg ugyanarról a Göllner családról van szó, amely később „csatlakozott” a Vidovszky és Bartók (Voit) családokhoz is.²⁶

léczfalvi Bodor Sándor I. (1111 2111 13)

FS: G52M-DXT

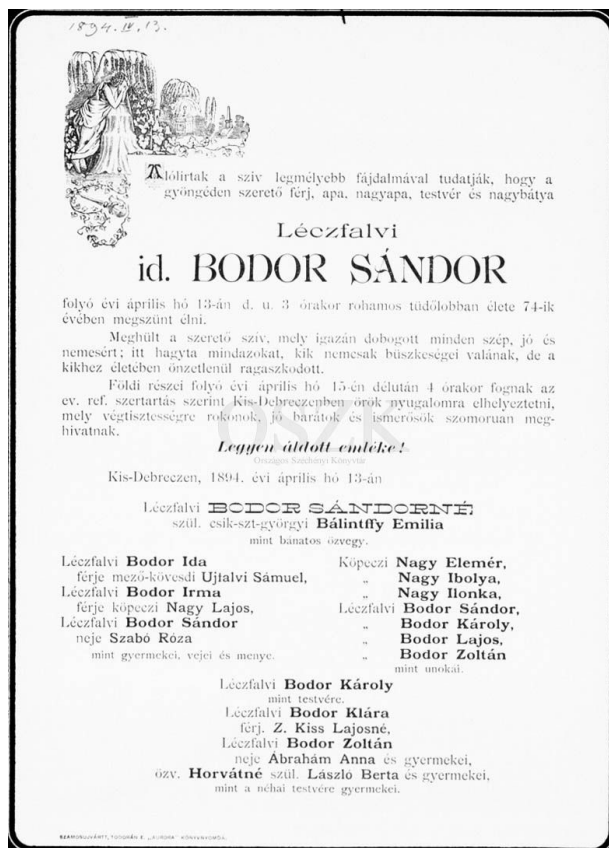
Sz: 1821. október 7.

F: csík-szentgyörgyi Bálintffy Emília

H: Kis-Debreczen, 1894. április 13.

²⁵ VGy, 479-487. oldalak.

²⁶ Lásd: Vidovszkyak, VII. fejezet.

10. ábra: léczfalvi id. Bodor Sándor I. gyászjelentése²⁷

Csak családi érdekesség, hogy a gyászjelentésen szerepel léczfalvi Bodor Klára I. mint zilahi Kiss Lajos felesége. Velük még foglalkozom.

léczfalvi Bodor Domokos I. (1111 2111 14)

FS: G52M-22K

Sz: 1825.

F: csík-szentgyörgyi Farkas Netti

H: 1864.

Ezt olvasom róla:

„Bodor Lajos (a napóleoni háborúban insurgents hadnagy) és Köblös Klára fia. Szül. 1825. (Felesége Farkas Netti lett.)

1849. júl. 25. - hadnagy a 4. honvéd vadászezred Erdélyben alakuló 7. századánál.

Némai birtokosként halt meg, 1864.”²⁸

²⁷ Gyászjelentések (OSzK), 2024. április 17.

<https://dspace.oszk.hu/handle/20.500.12346/349935>

²⁸ BG.

Ő volt az, aki 1847-ben negyven evangélikus szlovákot telepített be Némába.

léczfalvi Bodor Károly I. (1111 2111 15)

FS: G5K1-GML

Sz: 1826 vagy 1827.

F: ugrai Balogh Klára (+1895 körül)

H: Pánczélcseh, 1913. augusztus 16.

Életrajza:

„B. Domokos '48-as honvéd hadnagy testvére. Szül. 1826. Felesége ugrai Balogh Klára, aki meghalt 1895 körül.

1848 őszén beáll a kolozsvári 11. honvédszászlóaljhoz. Részt vesz az erdélyi harcokban. 1849. jan. 25. tizedes, a Borgói szoros bevételénél megsebesül, őrmesterré léptetik elő. Máj. 31. hadnagy a Tordán alakuló – későbbi 134. – honvédszászlóaljnál. Júl. 19. főhadnagy lesz a 133. honvédszászlóaljban Szegeden, a tartalék hadtestnél.

Később birtokán gazdálkodik, a pánczélcsehi ref. egyház főgondnoka, a helyi takarékpénztár igazgatója. † Pánczélcseh, Doboka m., 1913. aug. 16.”²⁹

„1866-ban itt [Pánczélcsehen] nemesi jogú birtokosként említetik Bodor Károly. 1898 táján e faluban ugyanő 499 kat. holddal a falu legnagyobb birtokosa volt.”³⁰

11. ábra: léczfalvi Bodor Károly I. udvarháza Pánczélcsehen³¹

²⁹ BG.

³⁰ A Doboka völgy helynevei 2024. április 18.
https://adatbank.ro/html/alcim_pdf6080.pdf

³¹ Internet 2024. április 18.

Páncélcseh a XIX. században, ahol a Bodor Károly által is vezetett takarékpénztárt is említik:

„A 19. században Kolozsvári-dombság falvainak Kolozsborsa mellett másik jelentős vásáros helye volt. Örmények és zsidók költöztek be, utóbbiak 1837-ben vásároltak maguknak temetőnek való földet. 1870-ben négy országos és keddenként hetivásár tartására kapott engedélyt. 1858 körül csendőrség, 1866-ban postahivatal, 1887-ben gyógyszertár létesült, 1895-ben megalakult a *Pánczélcsehi Takarékpénztár Rt.* Központját a század végén magyar iparosok és örmény kereskedők lakták. Házai ekkoriban már kőből, zsindegyel fedve épültek. [...]

1850-ben 1050 lakosából 671 román, 229 magyar, 67 zsidó és 48 roma; 677 görögkatolikus, 229 református és 75 római katolikus volt.”³²

Gyászjelentése:

Özvi, zilahi Kiss Lajosné szül. léczfalvi Bodor Klára és gyermekei: Lajos feleségével Khloyber Irénnel és gyermekeikkel Lajossal és Jenővel; Károly és felesége nagysarlósi Sarlay Ilona gyermekeikkel Ilonkával és Mária-Magdolnával; és Bálint szívünknek mély bánatával tudatjuk az összes rokonok nevében is, hogy a forrón szeretett apa, nagyapa és dédapa, illetőleg rokon

léczfalvi Bodor Károly

**földbirtokos, a pánczélcsehi református egyház főgondnoka,
a pánczélcsehi takarékpénztár ny. vezérigazgatója, 48 – 49-iki
veres sapkás főhadnagy, stb.**

a magyarságnak szentelt hosszú és munkás életének 88-ik, özvegysége 18-ik évében, hosszas szenvedés után Pánczélcsehen elhunyt.

A megboldogult hült tetemei hétfőn, augusztus 18-án d. u. 1/23 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint megáldatni és régen elhalt szeretett hitvese mellé a református templom melletti diszhelyre végső nyugalomra helyeztetni.

Áldás hamvaira! Nyugodjék békében!

Pánczélcseh, 1913 aug. 16.

12. ábra: léczfalvi Bodor Károly I. gyászjelentése³³

A gyászjelentésben egyetlen gyermeke szerepel.

<https://www.darabanth.com/hu/gyorsarveres/304/kategoriak~Kepeslapok/Erdely~300006/Pancelcseh-Panticeu-Panticeu-Leczfalvi-Bodor-Karoly-udvarhaza-Donogan-Todor-kiadasa-vi~11638533>

³² Wikipedia, 2024. április 18.

<https://hu.wikipedia.org/wiki/P%C3%A1nc%C3%A9lcseh>

³³ Gyászjelentések (OSzK), 2024. április 18.

<https://dspace.oszk.hu/handle/20.500.12346/349888>

léczfalvi Bodor Klára I. (1111 2111 151)

FS: G5KY-F8X

F: zilahi Kiss Lajos

Életéről semmilyen információt sem találtam.

zilahi Kiss Lajos

Sz: 1848 körül.

F: léczfalvi Bodor Klára I.

E: 1873 körül.

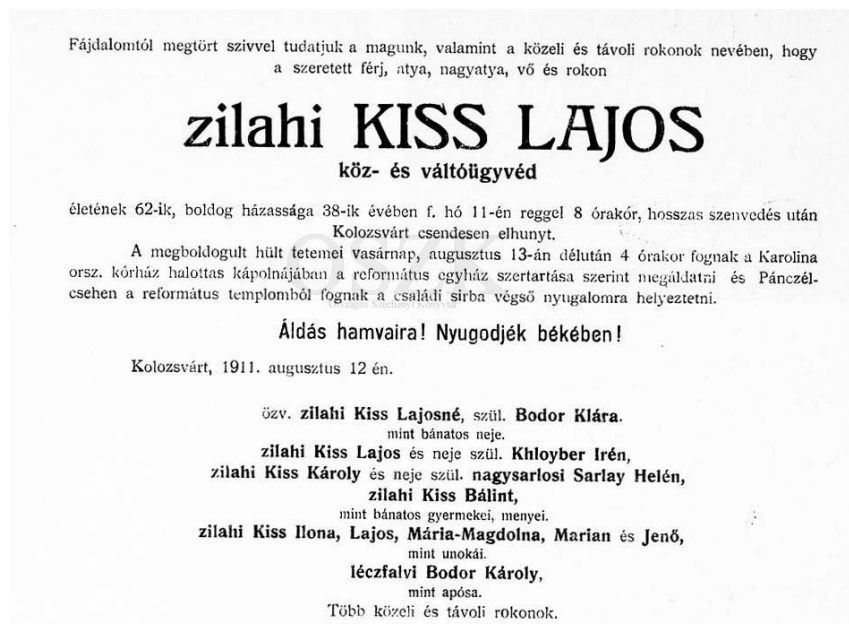
H: Kolozsvár, 1911. augusztus 11.

T: Pánczélcseh, 1911. augusztus 13.

A zilahi Kiss család számunkra azért érdekes, mert a kiterjedt rokonság másik tagja, zilahi Kiss Berta volt Barabás Samu anyósa.³⁴

Erről a zilahi Kiss Lajosról csak annyit tudok, hogy „köz- és váltóügyvéd” volt. („A köz- és váltóügyvéd, olyan jogász, aki felsőbb bíróságok előtt speciális magán- és közjogi ügyekben is eljárhat, vagy képviselhet.”³⁵)

Gyászjelentése:

13. ábra: zilahi Kiss Lajos gyászjelentése³⁶

Csak érdekesség, hogy Pánczélcsehn, valószínűleg az ottani Bodor sírba temették el.

³⁴ Lásd: Vidovszkyak, VIII. fejezet.

³⁵ Internet, 2024. április 18.

<https://magyar-irodalom.elte.hu/gepesk/kd/edesanna/kr/m07.html>

³⁶ Gyászjelentések (OSZK), 2024. április 18.

<https://dspace.oszk.hu/handle/20.500.12346/142129#>

Most ugorjunk vissza a XX. század elejéről öt generációt!

Bodor Gábor I. (1111 22) [20]

FS: G52R-KL9

F: Bodor Erzsébet (1212 11)

A feleség távoli rokon, még „fel fog bukkanni”.

Bodor Domokos II. (1111 221) [22]

FS: G526-RKD

Sz: Léczfalva, 1705.

F: Bajkó Mária (+ Kolozsvár, 1782. november)

E: 1735.

H: Kolozsvár, 1767.

[Bodor Domokos] rövid életrajzot írt. Ebből tudjuk, hogy Léczfalván tanult „a logikáig”, Marosvásárhelyen „poesist és rhetoricát”.

„Onnan mentem 16 esztendőös koromban a N. Enyedi Collegiumba. Lévén a Publicusságból Legatus³⁷, Contra Scribának³⁸ választattam”³⁹

A nagyenyedi kollégium feljegyzése szerint:

„Dominicus Bodor, 15 Maii [1720]. Rector Albensis, paedag. Intzediensium dominellarum, praec. etymologistarum et poetarum, per duos annos et contrascriba et notarius.”⁴⁰

Udvarbíró⁴¹, majd Kolozsvárt telepedett le, s mint „compacto” (könyvkötő) működött.⁴²

Nem tartom valószínűnek, hogy „ingatlankezelőként” még könyvkötéssel is foglalkozott volna hivatásszerűen. Nem zárom ki, hogy a szerző eme tekintetben összekeverte Domokost a fiával, Bodor Pál I/a-val, aki bizonyíthatóan könyvkötő volt.

„Udvarbíroságáról” ezt találtam:

[Árva Bethlen Kata kolozsvári háza] egykori kinézetének és használatának érdekes forrása **Bodor Domokos kolozsvári kulcsár 1755-ös számadása**

³⁷ Legátus itt: „Református teológiai főiskolától, ill. kollégiumtól kiküldött teológus v. *felső osztályos diák*, akit vmely nagy egyházi ünnep alkalmából vmely gyülekezet prédikálni hív, s ennek fejében egyszeri anyagi támogatásban részesít.” (MNYÉSZ)

³⁸ Contra Scriba: „Régebbi kollégiumi hivatal, melyet rendszeren végzett diákok viseltek. Hivatása általánosságban az ifjúság kötelességteljesítésének és magaviseletének az ellenőrzése volt.” (MPETL)

³⁹ LCsP, 66. oldal.

⁴⁰ NAGyED, 137. oldal. Sajnos nem találtam egy pontos fordítást.

⁴¹ Udvarbíró itt: „Főnemesi udvarban a tisztartó, a kulcsár szerepét betöltő személy.” (MNYÉSZ)

⁴² LCsP, 66. oldal.

[kiemelés tőlem], amely a bérlőktől származó bevételeket és az adott évben az építésre fordított kiadásokat tartalmazza. A bérlők sorában az adott év első fél évében továbbra is megtalálható a korábban már említett Semlye Sütő, aki fél évre 18 magyar forint bért fizet. Mellette egy német szabó 6 forintért, és egy szász tanító (praeceptor) mindössze 3 forintért bérelt szállást a házban. [...]

Ugyanezen számadás kiadások részében az ebben az évben építésekre költött tételek az épület jellegéről is elárulnak néhány részletet. A zsindelezéshez szükséges kiadások (17.000 zsindeleszeg, 6.000 zsindele, ácsok munkabére) arról tanúskodnak, hogy a város lakóházainak zöméhez hasonlóan ekkor még ez a főtéri értékesebbnek tartott ingatlan is zsindelelőházzal rendelkezett.⁴³

léczfalvi Bodor Pál I/a. (1111 2211) [24]

FS: G526-6M3

Sz: Kolozsvár, 1740.

F: Ména Mária (Monai Mária formában is) (* Kolozsvár, 1752, +1810)

H: Kolozsvár, 1795.

Ő biztosan könyvkötő volt.

„Léczfalvi Bodor Pál [I/a.] kolozsvári könyvkötő mesterségét két feljegyzés őrizte meg.

- 1773. január 31-én keresztelték Comp(actor) Bodor Pálnak és Monai Máriának Pált [II], továbbá
- 1782. november 10-én temettetett el a B(el) Közép utcából Comp(actor) Bodor Pál [I/a.] anyja [Bajkó Mária].

E család különben még a mai napig is virágzik, de a szépapára [Bodor Pál I/a.] vonatkozólag jelentősebb adattal nem rendelkezik. Bodor Pál [I/a.] temetési adataiból látom, hogy az 1741 körüli időben született. Édesapja valószínűleg [biztosan] Domokos. Felesége az 1752. január 16-án Kolozsvárt megkeresztelt Monai Mária.”⁴⁴

léczfalvi Bodor Pál II. (1111 2211 1) [25]

FS: G52D-GN6

Sz: Kolozsvár, 1773. január 31.

F1: Otsai Sára (+ valószínűleg 1808)

F2: Otsai Júlianna

E2: Kolozsvár, 1810. december 18.

H: Kolozsvár. 1828. június 1.

⁴³ ÁBKHH, 13-14. oldalak.

Maga az idézett számadás itt található: Román Országos Levéltár Kolozs Megyei Igazgatósága, Jósika család hitbizományi levéltára, fasc. 843, 180r–180v.

⁴⁴ Herepei János: Az erdélyi könyvkötészet történetéhez.

Internet, 2024. április 20.

https://www.epa.oszk.hu/00900/00979/00402/pdf/EM-1942_47_02epa_251-257.pdf

A bemutatásához felhasznált alapinformációk az LCsP 66. oldalán találhatóak.

„Tanulmányait Jénában és Göttingenben (1796-97) fejezte be. Az erdélyi kormányzó-ság tisztviselője, majd pénzügy-igazgatója volt. Meleg levelezési kapcsolat fűzte Bolyai Farkashoz.”⁴⁵

Bolyai és Bodor Göttingenben ismerkedtek meg.

„[1796] szeptember végén báró Kemény Simon és Bolyai Farkas elhagyták Jénát és Göttingába mentek, hol október 11-ikén iktatták őket az egyetemi hallgatók sorába. [...] Ott volt Bodor Pál is, kivel Farkas később otthon is fenntartotta a baráti viszonyt.”⁴⁶

[Később Kiolozsváron] „Farkas barátai közé tartozott mindenekelőtt a már említett Bodor Pál, az erdélyi *delegata provinciális cassa* ellenőre. Bodor élénken érdeklődött az irodalom és a művészetek iránt, és a kolozsvári nemzeti színház alapítása körül is szerzett magának érdemeket. Farkas később levelezés útján tartotta fenn vele az érintkezést.”⁴⁷

Érdekes információkat tartalmaz Bodor Pál II. lakhelyéről az alábbi levél, amit br. Kemény Simon írt 1799-ben Bolyai Gáspárnak, Farkas atyjának.

„Ha pedig az pénz most készen nem volna ugy *quanto otius* szolgáltatassa az Ur aztat bizonyos embere által kezében Gubernialis Cancellista Bodor Pál Urnak Kolosvárra; A ki is lakik Kolosvárt, az belső közép utzában, a mint az ember az közép kapun bé menyen a jobb kéz felől valo soron, a kaputol számlálván az negyedik háznál (belé nem számlálván mindazáltal az város falához ragasztott kis házikot).”⁴⁸

A Belső-Közép utca:

„1453-ban kezepe wcza illetve Media platea Ascendendo Intra Muros (falon belüli közép utca) néven említették. Miután az utca folytatása is megépült a városfalon kívül, ez lett a Belső-Közép utca; 1640-ben Belseö Keözeputcza volt az írásmódja. 1899-ben kapta a Deák Ferenc utca nevet. [...] A rendszerváltást követően 1990-ben a Bulevardul Eroilor (Hősök útja) nevet kapta az 1989. decemberi események emlékezetére.”⁴⁹

⁴⁵ Bolyai Farkas leveleit a Bodor-család a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárában helyezte el (matematikai osztály 744/14 sz.). Ezekből a levelekből Benkő Samu közölte az 1975-ben megjelent Bolyai-levelek c. könyvében. (LCsP, 67. oldal)

⁴⁶ BFBJ, 6. oldal.

⁴⁷ BFBJ, 12. oldal (dőlt betűk az eredeti szövegben).

⁴⁸ BFBJ, 211. oldal. (Nem változtattam az eredeti szóhasználaton.)

⁴⁹ Wikipedia, 2024. április 19.

[https://hu.wikipedia.org/wiki/De%C3%A1k_Ferenc_utca_\(Kolozsv%C3%A1r\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/De%C3%A1k_Ferenc_utca_(Kolozsv%C3%A1r))

Mivel Bolyai levelei döntő hányadban saját magáról és családjáról szólnak, azok bővebb idézése nem passzol ide. Egy kivételt azért teszek.

„Fia [Bolyai János] látogatásáról 1825. február 22-én Bolyai Farkas így ír Bodor Pálnak:

„Nagy, kemény természetű szép ifjú, a katonai bátorság és ártatlanság szemérmességével [...] - se nem kártyázik, se bort, pálinkát, se kávé nem iszik, se nem pipázik, se nem tubákol, még nem beretválkozik, csak péhés – rendkívül való matematikus, igazi zseni, excellens hegedűs –, minden hivatalok közt leginkább szereti a katonaságot; csak Otiumot [nyugalmat, pihenést] szeretne inkább, melyben dolgozhatnék, már is sokat dolgozott a hivatal mellett is.”⁵⁰

'Bodor Pál mindezek mellett gyümölcstermesztő is volt. Rapaics Raymund az 1940-ben Budapesten megjelent a 'Magyar gyümölcs' c. könyvében [azt] írta:

„Erdély legkiválóbb gyümölcsésze e korban Bodor Pál [II.] volt.”⁵¹

Szintén Rapaics fenti könyvéből származik a következő idézet:

„Tudunk Erdélyben is több kertről; sőt az első magyar faiskolai árjegyzékről, a kolozsvári pomológus Bodor Pál (1773–1828) 1812-es jegyzékéről, amely 34 fajta almát és 22 féle körtét tartalmazott, s a körte-listát megtoldja azzal a megjegyzéssel, hogy

„egy néhány-féle Német Országi Körtvélyek Lajstromát aki kívánni fogja, írásban közölhetem”.

A jegyzék ezen felül 8 cseresznyét, 3-3 féle meggyet, szilvát kajszínt is tartalmazott.”⁵²

Bodor már három évvel korábban, 1809-ben is készített (kézírásos) katalógust, amely az egyes gyümölcsfajták leírását is tartalmazta. Íme egy példa:

„Barna Muskotály vagy Hammas alma. Nagy, kerek, inkább lapos, mutkos piross bőrön néhol setét sujtásos, és érett állapotjában mintha bé lenne hajporozva, édes kedvű savanyu, fűszerszám izü, igen gyenge olvadó húsú alma. Érik Novemberben, tart néha egészsz Tavaszig.”⁵³

⁵⁰ WT, 38. oldal. (A szögletes zárójelek kivételesen az idézett műben.)

⁵¹ LCsP, 67. oldal.

⁵² Rapaics Raymund [Rajmund]: Magyar gyümölcs. Kir. Magy. Természet-tudományi Társulat, Budapest, 1940. 215–217. p.

Idézi: Bereczki Máté és Dörgő Dániel levelezése, IV. kötet. (Kézirat) Szerkesztette és jegyzetekkel ellátta Tolnay Gábor a történelemtudomány kandidátusa. Szolnok, 2014., 11. oldal
Internet 2024. április 19.

https://mek.oszk.hu/18500/18541/pdf/18541_4.pdf

⁵³ Ambrus Lajos: A Bodor jegyzék.

A gyümölcsöskert későbbi sorsáról Bodor Pál VII. (1930-2017) így emlékezett meg:

„Midőn [...] 1828. május 30-án elhunyt volt, rendelkezése szerint kedvenc gyümölcsfái alá temették; kertjét pedig, mely a Házsongárd mellett habzott almavirágainak csokrával, az egyházra hagyta volt, a cimiterem bővítésére, ezért neveztek még sokáig az öreg kolozsváriak Bodor-kertnek e részt...”⁵⁴

14. ábra: Bodor Pál II. és második felesége, Otsai Julianna sírja Kolozsvárott (LM, 2024)

Magyar Idők, 2016. szeptember 3.

Internet 2024. április 19.

https://adt.arcanum.com/hu/view/MagyarIdok_2016_09/?query=rapaics+bodor&pg=65&layout=s

⁵⁴ Bodor Pál: Egy temető temetése.

Amerikai-Kanadai Magyar Élet, 1988. július 5.

Internet, 2024. április 19.

https://adt.arcanum.com/hu/view/AmerikaiKanadaiMagyarElet_1988_2/?query=rapaics+bodor&pg=11&layout=s

Szintén az „ifjabb” Bodor Páltól tudjuk, hogy őset, Bodor Pál II-t 1828-ban a Farkas utcai református templomból temették, aminek a XX. században leszármazottja, László Dezső volt az egyik meghatározó lelkésze.⁵⁵

Még röviden családjáról:

„Első felesége Otsai Sára volt. Tőle három gyermeke született [26, 27, 30]. Felesége a harmadik gyermek [Bodor Pál III., *1808] születését követő harmadik napon meghalt. 1810-ben elvette sógornőjét Otsai Juliánnát. Tőle két gyermeke született [28-29]. E házasságok révén megerősödött a család anyagi helyzete.”⁵⁶

A két Otsai lány édesapja valószínűleg Otsai Sámuel volt, de erre csak indirekt jelek utalnak.

léczfalvi Bodor Pál III. (1111 2211 13) [30]

FS: L4HR-D4V

Sz: Kolozsvár, 1808. július 17.

A: Otsai Sára

F: Gaizer Vilma (Gaiser Wilhelmina alakban is, *1817 körül, +1908. március 14.)

E: valószínűleg 1838

H: Kolozsvár, 1890. október 2.

Az LCsP szerint:

„Törvényszéki tanácsos. Továbbfejleszti édesapja pomológiai tevékenységét. Ő az oltókés feltalálója. Mint jó szakembert az Erdélyi Gazdasági Egylet gyümölcsészeti szakosztályának elnökévé választották. Játszott gordonkán, édesapjához hasonlóan részt vett Kolozsvár zenei életében.

Felesége Gaizer Vilma (1817-1908), Gaiser Antal (1785-1879, Kolozsvár) mérnök, a kolozsvári Szent Mihály templom tornya építőjének a lánya. 1888-ban tartották aranylakodalmukat, (Ilyen ünnepség a Bodor családban sem azelőtt sem azután nem volt.) Házasságukból öt gyermek született [31-34].”⁵⁷

A családfa nála kezd „sűrűsödni”:

⁵⁵ Bodor Pál: Nagyszülővárosom.

Népszabadság, 1994. május 27., 13. oldal.

Internet, 2024. április 19.

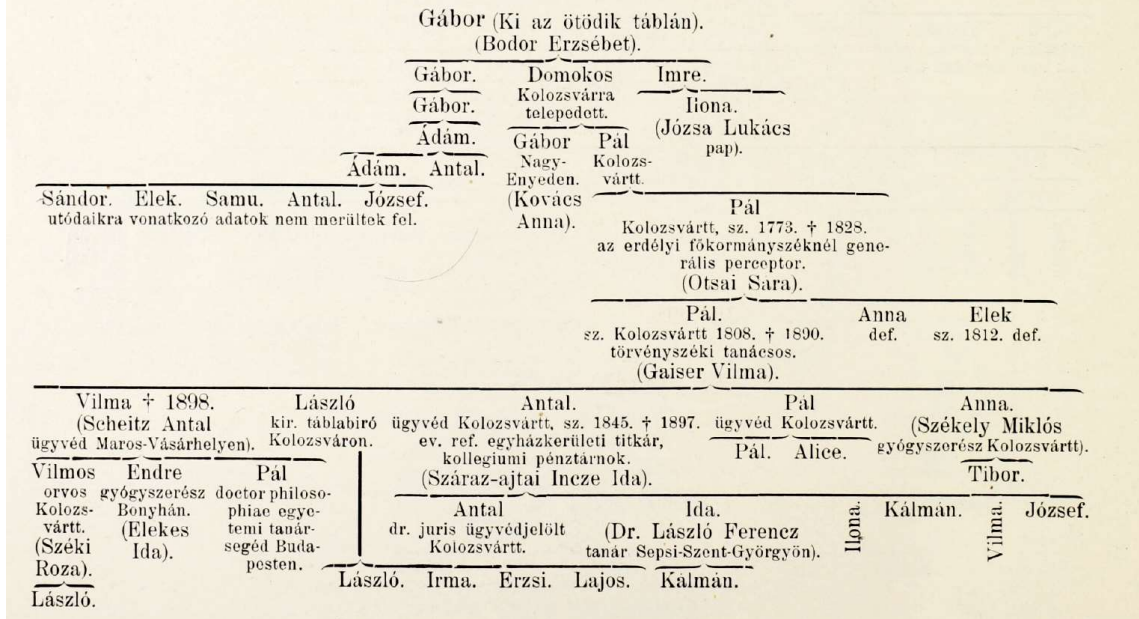
https://adt.arcanum.com/hu/view/Nepszabadsag_1994_05/?query=rapaics+bodor&pg=532&layout=s

⁵⁶ LCsP, 66. oldal. Az idézett műben a gyermekek besorolása pontatlan.

⁵⁷ LCsP, 66-67. oldal.

Pomologia (gör.-lat.), a gyümölcsökről szóló tudomány (PNL).

VI. Tábla.

15. ábra: Bodor Gábor I. leszármazottjai⁵⁸

A gyászjelentés:

A lőlirottak mély fájdalommal jelentik, a maguk, valamint számos közelebbi és távolabbi rokonok nevében, hogy a hű férj, szerető édes atya, após, nagyatyja és jó rokon

Idősb Léczfalvi BODOR PÁL,

nyugalmozott törvényszéki tanácsos, az erd. gazdasági egyesület tiszteletbeli tagja
és gyümölcsészeti szakosztályának elnöke,

folyó évi október hó 2-án déli 12 órakor, életének 83-ik és boldog házasságának 53-ik évében, végelgyengülés következtében megszűnt élni.

Hűlt tetemei folyó hó 4-én d. u. 4 órakor fogtak felsőszénutezű 5. számú házától, az ev. ref. egyház szertartása szerint, felette tartandó rövid ima után, a családi sírkertbe helyeztetni.

E végtisztességre a rokonok, barátok és ismerősök szomorúan meghívattak.

Kolozsvártt, 1860 október hó 2-án.

Dirigáns Szachnyai Könyvtár

<p><i>Gaiser Vilma</i>, néhai il. <i>Bodor Pálné</i>.
Gyermekei:
<i>Bodor Vilma</i>, dr. <i>Scheitz Antal</i> ügyvéd
özvegye és gyermekei: <i>Vilmos</i>,
<i>Endre</i>, <i>Pál</i>;
<i>Bodor László</i> törvényszéki bíró és neje:
<i>Lajfer Róza</i> és gyermekeik:
<i>László</i>, <i>Irma</i>, <i>Erzszi</i>, <i>Lajos</i>;</p> | <p><i>Bodor Antal</i>, az erd. ev. ref. egyházkerület
igazgató-tanácsának titkára és ügy-
véd és neje: <i>Inceze Ida</i> és gyer-
mekeik: <i>Antl</i>, <i>Ida</i>, <i>Ákos</i>, <i>Ilona</i>,
<i>Kálmán</i>, <i>Vilma</i>, <i>József</i>;
<i>Bodor Nina</i> és férje: <i>Székely Miklós</i> gyógy-
szerész és gyermekek: <i>Tibor</i>;
legifjabb <i>Bodor Pál</i> és <i>Bodor Alice</i>,
mint unokák.
<i>Gaiser Anna</i>, nagybaczoni <i>Inceze Dániel</i> özvegye;
<i>Gaiser Róza</i>, <i>Walheim József</i> özvegye,
mint az elhunyt sógorai.</p> |
|---|---|

16. ábra: léczfalvi Bodor Pál III. gyászjelentése⁵⁹

⁵⁸ HSzVM, 86. oldal, VI. tábla.

⁵⁹ Gyászjelentések, 2024. április 20.

Ez az első alkalom, hogy egy gyászjelentésen feltűnik Bodor Ida, László Dezső édesanyja is.

Bodor Pál III. életéről semmi érdemi információt sem találtam, halálával kapcsolatban ezt:

„Jegyzőkönyv az erd[élyi] gazd. egyesület ig. választmányának Kolozsvárt, 1890. október hó 9-én tartott üléséről [...]

141. Elnök jelenti, hogy id. Bodor Pál tiszteletbeli tag és buzgó szakosztályi elnök elhalván, ravatalára az egyesület nevében koszorú helyeztetett s az egyesület a temetésen testületileg képviselve volt. Indítványozza továbbá, hogy a családhoz részvétirat küldessék. — Helyesléssel fogadtatik.”⁶⁰

Bodor Pál özvegye tíz évvel később hunyt el. Ekkor Bodor Ida már László Ferenc I. feleségként van feltüntetve.

Mólirottak szomorúan tudatják, hogy

**özv. léczfalvi Bodor Pálné
született Gaiser Vilma**

folyó hó 14-én este 7 órakor, életének 91-ik évében vegégyengülésben örök álmura hunyta le szemét.

A boldogultnak hiült teteme: folyó hó 16-án déltűn 4 órakor fogtak Trefort-utca 7-ik számú saját házából a köztemetői családi sírkertbe örök nyugalomra elhelyeztetni. Halhatatlan lelkeért az engesztelő áldozat folyó hó 17-én d. e. 10 órakor fog a Mátyás-királyteri Szent Mihály templomban az Égek Urának bemutatattani.

Legyen nyugalma csendes!

Kolozsvárt, 1908. március 14-én.
Összeállítás: Székelyi Kultúrvár

Bodor László, Bodor Nina, ferj. Széky Miklósné. Gyermekai.	Bodor Lászlóné, szül. Horváth Polixéna, özv. Bodor Antalné, szül. Incze Ida. Menyeg.
Széky Miklós veje.	Bodor József, Dr. Bodor Antal, Bodor Ida, ferj. László Ferenczné ferje és gyermekai.
Dr. Scheitz Vilmos, felesége és gyermekai.	Bodor Ákos, Bodor Ilona, ferj. dr. Ditrői Nándorné ferje és gyermekai.
Scheitz Endre, felesége és gyermekai.	Bodor Kálmán, Bodor Vilma, Bodor Pál, felesége és gyermekai.
Dr. Scheitz Pál, Bodor László, Bodor Irma, ferj. Szmodics Kazimírné és ferje.	Gellér Lajosné és ferje.
Bodor Erzsé, Bodor Lajos, Dr. Széky Tibor, Bodor Alice, ferjezett	

Enokai.

17. ábra: Özv. Bodor Pálné gyászjelentése⁶¹

<https://dSPACE.oszk.hu/handle/20.500.12346/349927#>

⁶⁰ Erdélyi Gazda, Kolozsvár, 1890. november 1.

Internet, 2024. április 19.

https://dSPACE.bcuccluj.ro/bitstream/123456789/138054/1/BCUCLUJ_FP_H844_1890_022_21.pdf

⁶¹ Gyászjelentések, 2024. április 20.

<https://dSPACE.oszk.hu/handle/20.500.12346/349932>

A házaspárnak hat gyermeke volt, közülük hármat fogok bemutatni. Előbb azonban emlékezzünk meg Gaizer Vilma édesapjáról, Gaizer Antalról.

Gaizer Antal (a sírkövén Geiser)

FS: G9GT-Y5N

Sz: 1785

F: Ritz, Anna (+1792, + Kolozsvár, 1869. március 20.)

E: 1814 körül

H: Kolozsvár, 1879. január 22.

Munkásságáról meglepően kevés adatot találtam. Például ezt a szerződést:

„Szerződés

Mely folyó [1759.] év Martius 7én Szabad Királyi Kolo'svár városában a' Kolo'svári rom. catolica Ecclesia és Krammermayer Lénárd Úr rézműves mester és Pesti gyártulajdonos között létrejött és következő feltételek alatt megkötött:

1ör Kötelezi magát Kammermayer Lénárd Úr a' Kolo'svári rom. cat. Szentegyház [Szent Mihály templom] új tornyát ványolt orosz vörösrézzelel befedni, mégpedig olyan pléhtáblákkal, melyeknek mind hossza, mind szélessége körülbelöl 27 hüvelyknyi, súlya pedig hat fontot tegyen. [...]

7er A' Kolo'svári rom. cat. Ecclesia a' nevezett munka felügyeletére és a' ölek kiszámítására cs.k. nyugalmazott elsőrendű mérnök Tekintetes Gaizer Antal Urat nevezte ki.”

18. ábra: Gaizer Antal portréja⁶²

⁶² Nemzeti Portrétár. Internet 2024. április 20.

A toronyról:

„Az 1858-ban felépült, neogótikus, 76 méteres (a kereszttel együtt 80 méteres) tornya a legmagasabb templomtorny a történelmi Erdély területén. [...]

A torony alapkövét, 1837. március 19-én tették le. Az építkezés az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc idején szünetelt, a falak végül 1858 szeptemberében, a kereszttel koronázott tetőzet pedig 1859-ben készült el. Építéséhez a városfal köveit használták fel. A torony nyugati oldalán egy 1862-ben állított emléktábla örökíti meg az építést. A toronyórát 1859-ben Gaiser Antal főmérnök tervezte; ezen a nagymutató mutatta az órákat, a kicsi pedig a perceket.”⁶³

19. ábra: A Szent Mihály templom napjainkban⁶⁴

<https://npg.hu/portreadatbazis/gaiser-antal-5273/>

⁶³ Wikipedia, 2024. április 20.

[https://hu.wikipedia.org/wiki/Szent_Mih%C3%A1ly-templom_\(Kolozsv%C3%A1r\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Szent_Mih%C3%A1ly-templom_(Kolozsv%C3%A1r))

⁶⁴ Wikipedia, 2024. április 20.

Készítette: Andrei kokelburg - A feltöltő saját munkája, CC BY-SA 3.0 ro,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=21398840>

20. ábra: Gaiser (Geiser) Antal és felesége, Ritz Anna síremléke Kolozsvárott (LM, 2024)

dr. Bodor Pál IV. (1111 2211 131) [31]

Sz: Kolozsvár 1838. november 11.

F: Deutsch Teréz

E: Kolozsvár, 1868.

A LCsP-ben ezt olvasom:

„Ügyvéd. Amerikába távozott. Két gyermekük Kolozsváron maradt.”⁶⁵

Erre szokták azt mondani, hogy a szerző „nem bontotta ki az igazság minden részletét”. [V.ö.: GyF, 2006]

Ugyanis ezt találtam:

⁶⁵ LCsP, 67. oldal. Ott Deutsch Teréz „Décsi” néven is említésre kerül, de a névváltozásnak 1886-ig nincs írásos nyoma. Ugyanakkor azt is megérteném, ha a névváltoztatásra *1886 után* került volna sor.

„Meggzökött ügyvéd.

Szenzácionális bukás tartja napok óta izgatottságban Kolozsvár köreit. Bodor Pál ügyvéd, kinek ott széles körű rokonsága és sokoldalú üzletei voltak, még e hó [1886. január] 13 vagy 14-én eltávozott s azóta nem tért vissza.

E közben váltói jártak le, melyeknek kifizetése iránt nem gondoskodott. Híre kezdett járni, hogy Bodor Pál nemcsak fizetésképtelenné lett, hanem véglegesen eltávozott a városból, és csak intimusai tudnák tartózkodási helyét. E hírek aggasztó mértékben váltak bizonyossá, midőn a hitelezők lépéseket tettek váltóik födezése iránt s észrevették, hogy itt egy megmenthetetlen bukással állnak szemközt.

Az aggodalom közmegebotránkozássá változott át, midőn egyik lejárt váltó beporosításánél az tűnt ki, hogy a váltó az özv. dr. Scheitzné [sz. Bodor Vilma, 1840-1898] nevére hamisítva van. Mesés hírek kezdetek keringeni. Az Ellenzék híre szerint igaz annyi, hogy Bodor Pál csakugyan hamisított váltót a családtagok és jóbarátok nevére mintegy 45,000 frt erejéig.

A nem hamis váltók pedig mintegy 120,000 frt erejéig károsítják a jóhiszemű barátokat és üzletembereket. Bodor Pál évek előtt földbirtokot vásárolt Sárdon — hitelbe, végre cserfahéj-üzlethez fogott kevés szerencsével. Ezeken kívül fényűző háztartása is hozzájárult csúnya bukásához. Váltóinak jelentékeny része a múlt őszről keletkezik s így valószínű a feltevés, hogy miután azóta üzletet nem folytatott és adósságot nem fizetett, a rászédettek pénzével szökött meg.”⁶⁶

A körözés

„Ifj. Bodor Pál ügyvéd, ki család bukás, csalás és okirat-hamisítással van gyanúsítva, Kolozsvárról, illetékes helyéről eltűnt. Születési helye Kolozsvár, 48 éves, termete törpe, haja szőke, arca kerekded, szeme kék, ev. református vallású, nős, gyakorló ügyvéd. A kolozsvári törvényszék körözteti.”⁶⁷

Későbbi sorsára vonatkozóan nem találtam információt, arra különösen nem, hogy belépett volna az Egyesült Államokba.

A házaspárnak ugyanakkor nem két, hanem három gyermeke volt, akik közül a legkisebb (Elma) 15 éves korában, 1885-ben elhunyt. A mi szempontunkból Pálnak van további szerepe.

⁶⁶ Székely Nemzet, 1886. január 30.
Internet, 2024. április 20.

https://adt.arcanum.com/hu/view/SzekelyNemzet_1886/?query=%22Bodor+p%C3%A1l+%C3%BCgyv%C3%A9d%22&pg=62&layout=s

⁶⁷ Budapesti Hírlap, 1886. május 17., 7. oldal
Internet, 2024. június 20.

https://adt.arcanum.com/hu/view/BudapestiHirlap_1886_05/?pg=310&layout=s&query=bodor

lécfalvi Bodor Pál V. (1111 2211 1313)

FS: G52D-CGK

Sz: 1873. augusztus 5.

K: Kolozsvár, 1876. január 25.

F: Székely Jolán (+ Budapest, 1944. december)

H: Zsámbék környéke, 1944. december 12. körül.

Pál 12 éves volt, amikor Elma nővére meghalt, és közel 13 éves, amikor apja megszökött. Ehhez képest fényes karriert futott be, amit tragikus halála szakított félbe.

Életéből három elemet emelek ki:

Marosvásárhelyen az 1920-as években ő volt a Színpártoló Egyesület elnöke, a színházi élet „motorja” és mecénása. Egy hír 1924 decemberéből:

„Mégis lesz magyar színjátszás Maros-Vásárhelyen!

Hálásan mondunk köszönetet Lécfalvi Bodor Pál vezérigazgató úrnak, aki meleg érdeklődéssel állt tervünk mellé és beindította azt. Lelkes elismeréssel adózunk a gyűjtőknek, és meleg köszönetünk illeti kedves újságíró kollegáinkat, akik — mint minden magyar ügynek a mai sivár állapotok közepette — ennek is becsületos szószólóivá szegődtek. És legutoljára levett kalappal hajlunk meg Marosvásárhely lelkes magyar közönsége előtt, amelynek nagy része erején felüli áldozatot hozott, hogy itt a magyar színjátszást megmentse. Fel fogjuk sorolni mindazoknak a nevét, akik a bérelésben részt vettek, már csak azért is, hogy lássuk, kik állnak a magyar kultúr-ügyek mellett. Mert aki mellette nincs, az ellene van.”⁶⁸ [Rákosi sem mondhatta volna szebben.]

A bankár:

„Közismert tény, tehát bizonyításra sem szorul, hogy a Bodor Pál neve a régi marosvásárhelyi Agrár térhódításával lépésről-lépésre haladva foglalt helyet a magyarság közhangulatában. Pénzember volt, vállalkozó szellemű üzletember, de mindig volt érzéke a magasabb-rendű kötelezettségek iránt is.”⁶⁹

⁶⁸ Tükör, 1924. szeptember 21.

Internet, 2024. április 20.

https://adt.arcanum.com/hu/view/TukorMarosvasarhely_1924/?query=%22Bodor+P%C3%A1l%22&pg=151&layout=s

⁶⁹ Tükör, 1925. november 29.

Internet, 2024. április 20.

https://adt.arcanum.com/hu/view/TukorMarosvasarhely_1925/?query=%22bodor+p%C3%A1l%22+agr%C3%A1r&pg=185&layout=s

21. ábra: a marosvásárhelyi Agrár Bank és az ev. templom épülete 1912-ben⁷⁰

1926-ban aztán váratlanul Marosvásárhelyről Budapestre költözött:

„Nagy közgazdasági jelentőséggel kapcsolódik a székelyfőváros közéletébe az az esemény, amelynek ünnepi külsőt adott a társadalom egy sereg bankett keretében, és amelynek központjában Bodor Pál, az Agrár Takarékpénztár vezérigazgatója állott. Bodor Pál megvált az Agrárnál viselt vezető pozíciójától s a Székelyföld egész területére áldásosan kiható közgazdasági tevékenységét, a magyar közművelődés szolgálatában páratlanul álló áldozatkészségét, fáradhatatlan munkáját és önzetlen robotolását köszönte meg a székelység társadalma, amikor egy kerek héten keresztül ünnepelte a távozót.”⁷¹

A vásárhelyiek azonban nem felejtkeznek el róla:

„Látogatás Bodor Pálnál Budapesten Mit csinál a vásárhelyiek egykori „vezére” a magyar fővárosban?

Tavaszi ragyogástól, sétálók tömegétől hangos Dunakorzón robotg keresztül az autó. Budára megyünk a csendes Ráth György utcába, ahol a Szieszta szanatórium kívülről is pompás épülete húzódik meg. A Marosvásárhelyről Budapestre távozott Bodor Pál, a vásárhelyi egykori „vezér” most is azzal a szeretetreméltósággal és lekötelező kedvességgel fogad, amely egyik sajátossága volt Marosvásárhelyen is.

⁷⁰ Képeslapok, 2024. április 20.

<https://kepeslapok.wordpress.com/2011/03/20/marosvasarhely/mvhely-agrar-bank/>

⁷¹ Vágóhíd, 1926. március 7.

Internet, 2024. április 20.

https://adt.arcanum.com/hu/view/KolozsvariTukor_1926/?query=TEXT%3D%28%22bodor+p%3%A1%22+agr%C3%A1r%29+DATE%3D%281919-01-01--1928-12-31%29&pg=313&layout=s

Parkírozott, csoportokkal ékesített udvaron sétálunk, és elevenítjük fel a vásárhelyi emlékeket. Lassankint előkerülnek régi és új ismerősök, akiknek sziluettjei a visszaemlékezés ködén átsuhannak most előttünk. Bodor Pálma vezérigazgatója a Szieszta és Schwantzer szanatóriumoknak, és Budapest közgazdasági és társadalmi életében előkelő pozíciót tölt be. Az ő pár éves vezetése alatt a két szanatórium hatalmas fejlődésen ment keresztül. Ma már a Sziesztát úgy emlegetik Budapesten, de messze vidéken is, mint a gyógyulást keresők Mek-káját. Igaz, hogy az intézet vetekedik a világ bármely hasonló szanatóriumával. Nagyszerű fekvése, egészséges, ózondús levegője, de meg felszerelése, valószínűleg páratlaná teszik a szanatóriumot.

22. ábra: Siesta Szanatórium a Ráth György utcában⁷²

Végigvezet Bodor Pál úgy az operációs, kezelő szobákon, mint a betegek szobáin. Megkapó az a hatalmas tisztaság, rend és csín, amely itt uralkodik. Az operációs szobák a modern technika legújabb produktumaival vannak felszerelve, és a szanatórium orvosai egytől-egyig az orvosi kar elítt tagjai közül kerülnek ki. Ma az a helyzet, hogy Budapesten a legkeresettebb szanatórium éppen a Szieszta, és Bodor Pál boldog büszkeséggel mutatja kis birodalmát, amelynek minden zegezugából az ő alkotó, teremtő munkájának ereje tűnik ki. Megmaradt igazi charmeurnek, lebilincselő kedvességű igazi magyar urnák — Bodor Pálnak.

A vásárhelyi látogató csak a lehető legkedvesebb impresszióval távozhatik, amidőn a többórás látogatás után a szanatórium luxusautójával nekivág a nyüzsgő, zajgó lüktető Pestnek”⁷³

⁷² Internet, 2024. április 20.

https://petbuda.hu/cikk/20190127_buda_nyugalma_ady_es_budapest_iii_resz

⁷³ Maros, 1928. április 26.

Internet, 2024. április 20.

https://adt.arcanum.com/hu/view/Maros_1928-1/?query=TEXT%3D%28%22bodor+p%C3%A1l%22+szieszta%29+DATE%3D%281926-01-01--1949-12-31%29&pg=381&layout=s

1940-ben a helyzet fokozódik:

„Szigorú ítéletek a zsidótörvény megszegése miatt

Az Értelmiségi Munkanélküliség ügyeinek kormánybiztosa feljelentésére a zsidótörvény végrehajtása körül tapasztalt mulasztások és visszaélések miatt az első fokon eljáró rendőrbíróságok a következő ítéleteket hozták Budapesten és vidéken. A budapesti rendőrkapitányság Bodor Pált, a Szieszta szanatórium ügyében 10 napra átváltoztatható 1.000 P. [...] pénzbüntetésre ítélte.”⁷⁴

1944 decemberében tragikus, de hősi halált halt:

„Hogyan gyilkolták meg a nyilasok a Siesta-szanatórium tulajdonosát?

Az államvédelmi osztály népügyészégi kirendeltsége nagyarányú nyomozást folytat a budapest—bécsi országúton történt nyilasgyilkosságok ügyében. A tanúvallomások során most fény derült lécfalvi [a cikkben több helyen tévesen Léczfalussy] Bodor Pálnak, a Siesta szanatórium idős tulajdonosának meggyilkolására is. Lécfalvi [Bodor Pál V.] menyét [Tóth Betty-t] a nyilasok a Festetics uccai internálótáborba zárták. Ifj. lécfalvi Bodor Pál [VI.], aki amerikai állampolgár volt, önként követte feleségét az internálótáborba.

1944 december 11-én a nyilasok nagyobb csoport internáltat indítottak a Festetics uccából a bécsi Országút felé. Idősebb lécfalvi Bodor Pál a külföldi állampolgárokra érvényes mentességgel a Mosonyi ucca sarkán érte utól a menetet. A kísérő nyilas pártszolgálatosok parancsnoka eltépte a menleveleket, és az idős embert is beállította a sorba, majd amikor tiltakozott az eljárás ellen, a nyilas parancsnok megverte, és utasította embereit, hogy tegyél el láb alól. Szent Mihály pártszolgálatos Zsámbéknál agyonlőtte a Siesta szanatórium tulajdonosát.”⁷⁵

Székely Jolán

Bodor Pál VII. így emlékszik vissza nagyanyjára:

[Valószínűleg 1890 és 1912 között valamikor] a Vígszínház mögötti Vígszínház utca 3. szám alatt – hol a Művész vendéglő működött – lakott ifjúkorában a már említett, Kolozsváron [1873-ban] született Bodor [Pál V.] nagyapám a nagyanyámmal, Székely Jolánnal. Nagyanyám ugyanis a Vígszínházban kezdte színésznői pályáját, de azt a házassággal örökre megszakította... Pedig állítólag

⁷⁴ Magyarország, 1940. december 12.
Internet, 2024. április 20.

https://adt.arcanum.com/hu/view/MagyarorszagMilotayPetho_1940_12/?query=TEXT%3D%28%22bodor+p%C3%A1l%22+szieszta%29+DATE%3D%281926-01-01--1949-12-31%29&pg=129&layout=s

⁷⁵ Világosság, 1948. május 15.

Internet, 2024. április 20.

https://adt.arcanum.com/hu/view/Vilagosság_1948_04-06/?query=TEXT%3D%28%22bodor+p%C3%A1l%22%29+DATE%3D%281944-01-01--1949-12-31%29&pg=217&layout=s

mindig arra vágyott, hogy a Vígszínház színlapjára kerüljön a neve. És jaj, talán a fényképe! [...]

Színésznőnek indult anyai nagyanyámat, lécfalvi Bodor Pálné Székely Jolánt 1944 decemberében a budai Kékgolyó utcai alatti lakásán, szemben a férje vezérigazgatta Siesta szanatóriummal ölték meg. Az ágyában lötték agyon.”⁷⁶

23. ábra: Székely Jolán és férje, Bodor Pál V.⁷⁷

lécfalvi Bodor Pál VI. (1111 2211 1313 1)

FS: G55C-QFX

Sz.: Budapest, 1902. április 13.

F: Tóth Betty⁷⁸ (*New Jersey állam, 1900. január 25.)

H: Miami (Florida állam), 1972. július⁷⁹

Az ifjú Pál 1920-ban (nagyjából 18 éves korában) Rotterdamból hajóval érkezett New York-ba.

1920 augusztusában Cleveland-ben (Ohio állam) kért tartózkodási engedélyt az Egyesült Államokba. Az állampolgárságot végül 1926 júniusában Brooklyn-ban (New York állam) adták meg neki. A következő oldalon az ezt igazoló igazolvány.

⁷⁶ Népszava, 2003. április 5.

Internet, 2024. április 20.

https://adt.arcanum.com/hu/view/Nepszava_2003_04/?query=%22sz%C3%A9kely+jol%C3%A1n%22+bodor&pg=81&layout=s

⁷⁷ 168 óra, 1998. november 17.

A fénykép nagyjából az 1930-as években készülhetett.

Internet, 2024. április 20.

https://adt.arcanum.com/hu/view/168ora_1998_2/?query=%22sz%C3%A9kely+jol%C3%A1n%22+bodor&pg=925&layout=s

⁷⁸ László Ferenc [IV.] Csaba szíves közlése (2024. április 15.)

⁷⁹ Ancient Faces, 2024. április 20.

<https://www.ancientfaces.com/person/paul-bodor-birth-1902-death-1972/10363456#followers-sources>

BODOR, Paul		<small>(Type name the same with surname first, given name last.)</small>	
<i>Paul Bodor</i>		<small>(Signature here in full. Give name first.)</small>	
Age, 24 years.	Petition No.	Issued by U.S.	<small>Title of</small>
District Court, at	67329	Brooklyn,	N. Y.
Date of order of admission	June 8, 1926.		, 19
Declaration of Intention No.	34491	Issued by Clerk of the	
U.S. District Court of	Cleveland, Ohio		
on the 17th day of	Aug.		, 19 20
Name, age, and place of residence of wife:			
Names, ages, and places of residence of minor children: none			
No. 2349719		Old Certificate No.	<small>(Use only when new Certificate is authorized.)</small>

24. ábra: Bodor Pál VI. (Paul Bodor) állampolgársági igazolása (1926)⁸⁰

Foglalkozása „manufacturer” (gyáros, gyártó, termelő) volt. Minden bizonnyal Amerikában ismerhette meg későbbi feleségét, a nála két évvel idősebb Betty-t („Bethy” írásmódban is), aki a férje 1926. március 5-én kelt végleges állampolgársági kérelmében háziasszonyként szerepel.⁸¹

Ez az egyetlen nyom, ami valószínűsítheti, hogy a „váltólovag” kolozsvári ügyvéd nagypapa (Bodor Pál IV.) talán tényleg az Egyesült Államokba szökött 1886-ban. Mivel 1838-ban született, 1920-ban ca. 82 éves lehetett. Ne feledjük azt sem, hogy Cleveland-ben akkoriban rengeteg magyar élt, talán Bodor Pál IV. is közéjük tartozott. Lehet, hogy a fiatal unoka őt kereste fel?

Bodor Pál VI. Amerikában vélhetően sikeres lehetett, mert az 1930-as években már Budapesten találjuk, ahol megalapítja a „Pontos” Optikai Lencsegyárat. Az üzem a Siesta szanatórium szomszédságában, a Kékgolyó utca 6. szám alatt létesült.⁸²

A gyár termékei közül két, igen hasonló kinézetű fényképezőgép ismert. „Az 1930-as évek közepétől 1949-ig gyártották a Dicit nevű, 127-es típusú filmre dolgozó, 3x4 cm-es képméretű, bakelit box fényképezőgépet. A Dicit az ifj. Bodor Pál tulajdonában lévő

⁸⁰ National Archives Catalog, 2024. április 20.

<https://catalog.archives.gov/id/73073417>

⁸¹ Family Search, 2024. április 21.

<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-CSMP-D9X9-1?view=index&personArk=%2Fark%3A%2F61903%2F1%3A1%3A6LVS-W2KQ&action=view>

Bejelentkezés szükséges.

⁸² Internet, 2024. április 25.

<https://maps.hungaricana.hu/en/BFLTervtar/28006/?list=eyJmaWx0ZXJzIjogeyJGSUVMRfMiO-iBblkhJRVJcXFRJVEExFII0sICJGT1JSIjogWyJCRkwiXSwgIkdFTYl6lFsiWUVTII0sICJSVElQIjogWy-JURVJWII19LCAicXVIcnkiOiAiRkVKWj0oXCJCdWRhcGVzdFwiKSJ9>

Pontos Optikai Lencsegyár állította elő Budapesten, az I. kerület, Kékgolyó utca 6-ban.”⁸³

25. ábra: „Dici” – Budapesten készült 1938-ban⁸⁴

Bodor Pál még 1947-ben is a Kékgolyó utca 12. alatt lakott.

„Bodor Pál, a Pontos optikai lemezgyár ig.
Lakás és iroda, XII. Kékgolyó u. 12.
360-374”⁸⁵

Valamikor később visszatért az Egyesült Államokba, és 70 éves korában Miami-ban, Floridában hunyt el.

lécfalvi Bodor István II. (1111 2211 1313 2)

Sz: 1906 körül

H: 1938.

Pál VI. és Klára II. legfiatalabb testvérének életéről keveset tudunk.

Feltaláló és autóversenyző volt. Így emlékszik vissza Bodor Pál VII.

„Bodor István, aki 1930 júliusának végén (vagy augusztusának elején) a keresztvíz alá tartott a Kálvin téri református templomban, olykor a Bugattijával - körbevitt Pesten és Budán (hasonló kocsija volt az egyik Horthy-fiúnak, sosem

⁸³ Internet, 2024. április 23.

https://fotomuveszet.net/korabbi_szamok/199712/a_magyar_fotoipar_emlekeibol

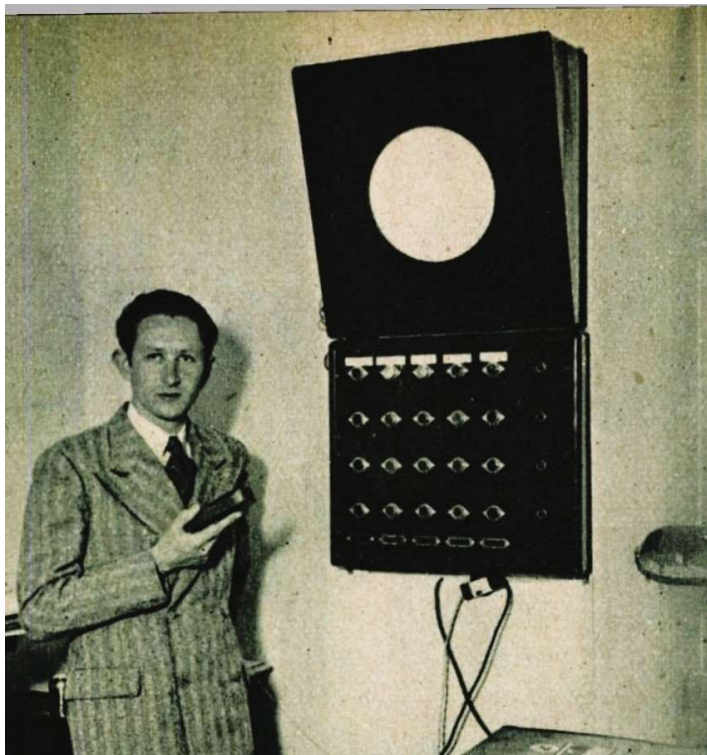
⁸⁴ Internet, 2024. április 23.

<https://soosfoto.hu/aukcio/17670/dici-3-x-4-es-bakelitvazas-fenykepezogep>

⁸⁵ Budapesti Telefonkönyv, Internet 2024. április 24.

https://adt.arcanum.com/hu/view/FszekCimNevTarak_20_019_11/?query=pontos+optika+bodor&pg=43&layout=s

különböztethették meg őket a pilótasapka miatt, ezért ugyanolyan tisztelettel szalutáltak mindkettejüknek).”⁸⁶

26. ábra: Bodor István II. a találmányával

A fénykép felirata:

„lécfalvi Bodor István, az ismert autosportsman, az általa a »Siesta« szanatórium részére konstruált ORVOS-HIVÓ szabadalmával. E készülék segélyével a szanatóriumban tartózkodó valamennyi orvos másodperceken belül és pontosan abban a betegszobában érhető el, amelyben pillanatnyilag tartózkodik.”⁸⁷

⁸⁶ Tekintet, 2005., 6. szám
Internet, 2024. április 24.

https://adt.arcanum.com/hu/view/Tekintet_2005/?pg=718&layout=s&query=bodor

⁸⁷ Színházi Élet, 1935. június 16.

Internet, 2024. április 24.

https://adt.arcanum.com/hu/view/SzinhaziElet_1935_25/?query=%22bodor+istv%C3%A1n%22+orvosh%C3%ADv%C3%B3&pg=83&layout=s

léczfalvi Bodor Klára II. (1111 2211 1313 3)

FS: G55H-RG9

Sz: Budapest, 1904. augusztus 15.

F: Singer József

E: Marosvásárhely,

H: Kolozsvár, 1973. július 28.

A Wikipedia szerint:

„Magyar elbeszélő, gyermekíró. Bodor Pál [VII.] anyja.

Első írását 1930-ban közölték. Az 1940-es évek végétől a kolozsvári Igazságbánsági tudósítója, az Írószövetség temesvári magyar irodalmi körének vezetője. Verseit, riportjait, elbeszéléseit a napisajtó s a Bánsági Írás, az Irodalmi Almanach, a Dolgozó Nő közölte, antológiákban is szerepelt. Kötete: Panni (elbeszélés gyermekeknek, 1970).⁸⁸

Az esküvői előkészületekről:

„Következő családi értesítőt kaptuk:

Haiduschka Alfréd és neje, néhai Singer János özvegye, született Grossmann Szidónia, Bodor Pál és neje, született Székely Jolán örömmel adnak hírt gyermekeik: Singer József és Bodor Klárika f. hó [1924. október] 26-án déli 12 órakor, Marosvásárhelyen, a szülői háznál leendő egybekeléséről.⁸⁹

Egy lírai búcsú:

„Klárika férjhez megy.

Ennek a [Tükör] lapnak azon az udvaron [Marosvásárhely, Fő tér 35.] van a szerkesztősége, ahol Klárika felnőtt. Klárika a kultúráért mormogó és zakatoló nyomdai gépek felett lakott az emeleten s mint kicsike kislány (nem is olyan régen) sokat kukucskált be nyári reggeleken a nyomda nyitott ablakán s gyakran be is jött megcsodálni Gutenberg apánk csodálatos találmányát: a könyvnyomtatást. És mikor bejött, tavaszt hozott be az ólomporfelhős komor helyiségbe, napsugárt, fényt, madárscicsergést a fogaskerekek monoton duruzsolása közé.

S íme Klárika nagy leány lett, férjhez megy, elviszik és nem látogat be hozzánk többé. Észre sem vettük a munka lázában a napok suhanását, tavaszok

⁸⁸ Wikipedia, 2024. április 21.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Bodor_Kl%C3%A1ra

⁸⁹ Székely Napló, 1924. október 19.

Internet, 2024. április 21.

https://adt.arcanum.com/hu/view/SzekelyNaplo_1924_07-12/?query=bodor+%22singer+j%C3%B3zsef%22+temesv%C3%A1r&pg=120&layout=s

múlását, őszök hervadását... Hip-hop, röpül az idő, az álom és az élet . . . Múlnak a hetek, a hónapok, az évek, és körülöttünk a kisgyermekből bájos nagy leányok lesznek. Hip-hop, virágos tavaszok nyílnak ki az ifjú szívekben — feletünk pedig bús október bontja ki, hószagú szomorú fátylát...”⁹⁰

A férj, Singer József közgazdász végzettségű, az esküvői beszámoló szerint „bankigazgató”⁹¹, pontosabban a temesvári Leszámítolóbank cégvezetője. Alig néhány hónappal az esküvő után elveszíthette ezt az állását. Szerencsére 1925 júliusában az erdélyi és bánáti térszotyárosok kartellje [akkor még szabad volt?] temesvári irodájánál kapott állást mint adminisztratív vezető.⁹² 1926 végétől már a Temesvári Hírlapban jelennek meg szórványosan kissé terjedős közgazdasági tartalmú cikkei. Ezek honoráriumából a gazdasági válság idején nagyon nehezen élhetett meg egy család, erről később fiúk, Bodor Pál VII. is többször említést tett.

1930-ban megszületett a házaspár fiúgyermeke:

[Bodor Pál VII. 1930 július 28-án] „Budapesten a Kékgolyó utcában, nagyapja [Bodor Pál V.] magánszanatóriumában született Singer József közgazdász és Bodor Klára gyermekeként. Családja a Bánság szívében élt. Verselgető, széky eredetű édesanyja csak azért utazott fel Magyarország fővárosába, hogy optimális körülmények között hozza világra csemetéjét.”⁹³

⁹⁰ Tükör, 1924. október 26.

Internet, 2024. április 22.

https://adt.arcanum.com/hu/view/TukorMarosvasarhely_1924/?query=kl%C3%A1rika&pg=172&layout=s

⁹¹ Nász a Bodor családban,

Tükör, 1924. október 26.

Internet, 2024. április 22.

https://adt.arcanum.com/hu/view/TukorMarosvasarhely_1924/?query=kl%C3%A1rika&pg=172&layout=s

⁹² Új Kelet, 2025. július 14.

Internet, 2024. április 22.

https://adt.arcanum.com/hu/view/UjKelet_1925_07/?query=TEXT%3D%28%22singer+j%C3%B3zsef%22+temesv%C3%A1r%29+DATE%3D%281924-01-01--1936-12-31%29&pg=139&layout=s

⁹³ Heti Új Szó, 2011. július 8.

Internet, 2024. április 21.

https://adt.arcanum.com/hu/view/TemesvariHetiUjSzo_2011_07-09/?query=bodor+singer+temesv%C3%A1r&pg=59&layout=s

Befejezésül álljon itt Bodor Klára 1972-ben megjelent egyik versének első szakasza:

„Asszonyok

Nap-üstben, fémrudak üteme habzó fehéret varázsol.

Csattogó- őrlő hadát ostromba veti a konyha

karvezetője: az asszony. Alkímiát űz:

A tiszta víz gőz-köde aromás ízeket lehel.

Az asztalra nyújtózott fa figyel

a tejtiszta porból reá kacsintó

sárga gömbszemeket. A mozdulat új alakot teremt.

A zizegő gáz idomít.

Lúdbőrödik a nyerspiros hús: újra és újra a kés!

Sistereg s elbódul a tűzben, s fehér tálon

tálalja magát. Íz ízre száll! No lám,

bólogat Lucullus is.” [...] ⁹⁴

27. ábra: Singer József és Bodor Klára síremléke Kolozsvárott (LM, 2024)

⁹⁴ Dolgozó Nő, 1972. február 1.

Internet, 2024. április 22.

https://adt.arcanum.com/hu/view/DolgozoNoCsaladiTukor_1972/?query=%22bodor+kl%C3%A1ra%22&pg=62&layout=s

Bodor (sz. Singer) Pál VII. (1111 2211 1313 31)

FS: G55H-52R

Sz: Budapest, 1930. július 28.

F: Zahan Júlia

H: 2017. március 12.

Gyermekkorára így emlékezett vissza:

„Ahogy Temesvárról Pestre érkeztem nemcsak az utca és a világ nyelve váltott át románról magyarra, de megváltozott az étrend is: már a vonaton is téliszalámis zsömlét ettünk, amit otthon soha. Otthon, Temesváron, csak akkor került az asztalra szebeni szalámi, ha a nagyszülők Pestről meglátogattak. Ezért Budapest, Téliszalámi, Nagyszülők, egyazon ünnep szinonimái voltak.

Én balga. Mindannak, ami ideából, a mesebeli magyar fővárosból jött, tündérországi hitele volt gyerekkoromban. Itt mindenki szépen beszélt velem, és azt hittem, ez földrajzi sajátosság: átlépjük, útlevéllal a határt, és belépünk a kedvesség országába. Eszembe se juthatott, hogy itt Budán, a vezérigazgató úr unokája vagyok, otthon meg a kínlódó kisember [Singer József] fia. Nagyapám gépkocsin jár, nekünk meg ócska kerékpárra is alig futotta.

Arról nem szólva, hogy ötéves koromban milyen alacsony volt a politikai színvonalam. Csak később lett még alacsonyabb. Nem fogtam föl, hogy ideát, Magyarországon, kutyabőrös (bár azzal sosem dicsekvő) nagyapám kétszeresen is az elithez tartozott - apám viszont, Romániában, kétszeresen is az alávetettekhez. Ó, ha azt le tudnám írni, milyen zengése volt e szónak: Kurtics! (Curtics, Kürtös...) Ott léptük át a határt magán-szegénységünkől a jólétbe. Mit tudtam én a hárommillió koldusról, csak a nagyapám igazgatta Siesta szanatórium parkjának vidám fegyelmezettre s illatosra nyírt fűvét, csonka-Magyarország árvácskából kirakott térképét, a sötétkék (vagy fekete?) luxuskocsit ismertem, amely az állomáson várt, s igazából föl sem fogtam, minő megtiszteltetés, hogy Honthy Hanna megpuszil s az ölébe ültet, a szépségkirálynő Simon Böske cirógat, Csontos Gyula elegánsan rám dörög. Rózsahegy Kálmán tréfálgozik velem, s Lakner bácsi meghív a színpadára. Be szép volt és jó illatú Bársony Rózi! Nagyapám nagy színházbarát volt, utólagos rossz nyelvek szerint inkább színésznőbarát.”⁹⁵

Eltelt 15 év, a nagyszülőket meggyilkolták a nyilasok, Pálból meg 23 éves korára „echte” sztálinista újságíró lett. Hittel írt, vagy simán a megélhetés kedvéért? Én nem tudom eldönteni.

⁹⁵ Bodor Pál [VII.]: Erdélyi-budapesti naplótöredékek, Népszabadság, 1993. július 27. Internet, 2024. április 22.

https://adt.arcanum.com/hu/view/Nepszabadsag_1993_07/?query=TEXT%3D%28%22bodor+p%C3%A1l%22+t%C3%A9liszal%C3%A1mi%29&pg=560&layout=s

„Bodor Pál: Az emberiség fogadalma

Itt ülök a szerkesztőségi íróasztal mellett, ahol annyiszor írtuk le az ő nevét, ahol annyiszor idéztük az ő nevét a békeharcosok ajkáról. A sok-sok millió Sztálin-kép közül az egyik itt van a falon, s akárcsak a többin, ezen is keskeny gyászszalag sötétlik. [...]

[Egy] munkás [...] az Észak-kínai Mezőgazdasági Gépgyár gyűlésén — milliók érzésének hangot adva — így szólt:

„Bánatunkat erővé kell változtatnunk. Az emberek millióinak ereje biztosítja, hogy meg tudjuk valósítani Sztálin elvtárs eszméit.”

A harci fogadalmak, a nyilatkozatok és a tettek bizonyítanak. Edith Hereth-Menge asszony, a Béke Világtanács tagja és a nyugat-németországi békétanács alelnöke kijelentette, hogy Sztálin művei hatalmas erőt adnak a további harchoz. A hazai, a csehszlovák és magyarországi dolgozók minden keserűségüket munkába öntötték, s a gyász e nehéz napjaiban újabb téglákat raktak a szocializmus sztálini épületének magasodó falaira... A gyarmatokon erősödött a harc az imperialisták ellen, a békéért. Indiában, Dzsansetpur ipari központban a város lakossága a következő feliratú táblákkal vonult fel:

„Le a háborúval! Szűnjék meg a koreai háború! Nem tűrjük, hogy Eisenhower megvalósítsa vérengző terveit! Éljen a Szovjetunió, a béke és haladás zászlóvivője!”⁹⁶

Ismerős? Csak három szót kellene kicserélni mai megfelelőjükre, és máris a 71 évvel későbbi magyar „rögvalóságban” találnánk magunkat.

Tizenkét évvel később már nem Sztálin, hanem Ceaușescu a „sztár”:

„Egység

A legtöbbször ez a szó hangzott el ezekben a napokban Kolozsváron; ez, s erős hangsúlyként e szó: teljes jogegyenlőség, szabad pálya mindenki előtt, érvényesülés mindenki számára, bármilyen nyelven gondolkodik önmagáról és a világról... Ezek a hangsúlyok jellemezték Nicolae Ceaușescu elvtársnak, a Párt főtitkárának a szavait, és mindazok állásfoglalását, akik ezekben a napokban köszöntőül felszólaltak a párt és az állam vezetőivel való találkozókon. [...]

Mi, írók is teljes erőnkől minden képességünkkel és minden művünkkel e párt oldalán állunk. Megírtuk már e hasábokon, hogy nem egészen öt év alatt 136 romániai magyar írónak 249 szépirodalmi műve jelent meg közel 900 000

⁹⁶ Utunk, 1953. március 13.

Internet, 2024. április 23.

https://adt.arcanum.com/hu/view/Utunk_1953/?query=TEXT%3D%28%22bodor+p%C3%A1l%22%29+DATE%3D%281946-01-01--1956-12-31%29&pg=37&layout=s

példányban. A párt nemzetiségi politikájának teljes sikerét bizonyítja ez a statisztikai adat is. Azon leszünk, hogy a következő öt esztendőben, e nagyszerű ötéves terv idején még többen, még több művet, még jobb művet adjunk ki a kezünkől a szocializmus teljes győzelme jegyében.”⁹⁷

Ugorjunk egy nagyot, egészen 2002-ig. Bodor Pál már a harmadik államfőt köszönti lelkesen.

„Göncz Árpádról ezt írtam:

»Ha nem léteztek volna mindenkor ilyen emberek, más lenne az istenképünk.« (...)

És azt is elsuttogja majd az okos, idős hölgy, hogy noha az Elnök úr meghitt és távolságtartó, közvetlen, és nevetősen barátságos volt, ő, a huszonéves, nagy sörényű, bővérű diáklány azért pontosan tudta, érezte: férfival beszélget. (...) Jelkép-ember. **Mintha mindazt képviselné, ami a magyarságban és a magyar haladásban és emberségben a legjobb.**”⁹⁸

28. ábra: Göncz Árpád és Bodor Pál Budapesten 2010-ben⁹⁹

⁹⁷ Utunk, 1965. november 12.

Internet, 2024. április 24.

https://adt.arcanum.com/hu/view/Utunk_1965/?query=TEXT%3D%28%22bodor+p%C3%A1l%22+ce-ausecu%29+DATE%3D%281964-01-01--1973-01-01%29&pg=447&layout=s

⁹⁸ Bodor Pál: Göncz Árpád nyolcvanéves.

Budapesti Lap, 2002. február.

Idézi: Magyar Nemzet, 2002. április 13.

Internet, 2024. április 24.

https://adt.arcanum.com/hu/view/MagyarNemzet_2002_04/?query=%22bodor+p%C3%A1l%22+g%C3%B6ncz&pg=273&layout=s

⁹⁹ Index, 2017. március 12.

Internet 2024. április 25.

https://index.hu/kultur/media/2017/03/12/elhunyt_bodor_pal_diurnus/

Bodor Pál 1983-ban költözött Budapestre, ahol 1984-től a Magyar Nemzet, 1991-től a Népszabadság szerkesztője lett. Rengeteg kiváló glosszája, esszéje jelent meg. Ismert és népszerű újságíró volt évtizedeken keresztül. Egy mozgalmas, fordulatokban gazdag élet végén 2017-ben hunyt el.

László-Herbert Éva így emlékezik rá napjainkban:

„[...] Bodor Pál, egy 24 karátos értelmiségi volt, aki – horribile dictu – Bukarestben élt, párttag volt, és kiválóan írt. Többet tett az erdélyi magyar értelmiségi életért, mint nagyon sok öntömjenző, magát korifeusnak tartó ukkmukkfukk [...].

Persze, hogy az 1980-as években őt is kicsinálták, kitelepedett Magyarországra, ott lett aztán neki egy igen jó rovata a Magyar Nemzetben, Diurnus név alatt.

Amikor az 1977. [bukaresti] földrengés után megtudtam, hogy az ő házuk is megingott, Édesapámnak adtam a perselyem tartalmának nagy részét, [azzal, hogy] adja oda [Bodor Pál leányának] Johannának, hogy tudjon azoknak segíteni, akik rászorulnak (mentségesemre legyen mondva, 11 éves határtalanul naiv empata voltam akkoriban – is).¹⁰⁰

Édesapám [László Ferenc III.] nagyon nagyra tartotta a Bodor Pali bácsi írásait, de kivándorlása után úgy tudom, hogy lehűlt a kapcsolat. Lehet, hogy önvédelemből, hisz Apám egyszerűen nem tudta senkinek sem megbocsátani a kivándorlást.

Ez megint egy olyan alkalom, amikor felszínre kerül az erdélyi archívum az agytekervényeim pincéjéből. Annyi, de annyi markáns, „echte” erdélyi író, költő, zenészt, újságíró, képzőművészt ismerhettem meg, ilyen-olyan néni-bácsiként, akiknek Apám hetente vitt-hozott leveleket, kéziratokat Bukarest és Kolozsvár között.... Szörnyű idők voltak, de volt ott ihlet, értelmiség, szellemiség!!¹⁰¹

Bodor Johanna (1111 2211 1313 312)

Sz: Kolozsvár, 1965. október 23.

F: Mertz Tibor

Általában elvből nem foglalkozom élő emberekkel a család őseit bemutató írásaimban. Johanna a szabályt erősítő kivétel.

„1975 és 1984 között a bukaresti Állami Balettintézetben tanult. Ez idő alatt bátyja. Szülei pedig 1983-ban áttelepültek Romániából Magyarországra, így Johanna két évet egyedül élt Bukarestben. A Balettintézet elvégzése után szerződöttni akarták a bukaresti Operaházba, ő azonban ezt a lehetőséget

¹⁰⁰ Wikipedia 2024. május 4.

https://hu.wikipedia.org/wiki/1977-es_rom%C3%A1niai_f%C3%B6ldreng%C3%A9s

¹⁰¹ László-Herbert Éva e-mail, 2024. május 3.

visszautasította, mert már beadta a kérvényét, hogy Magyarországra települhessen. 1984-1985 között a bukaresti Operettszínház tagja volt, majd Magyarországra emigrált.

1986-1989 között a Győri Balettben táncolt. E társulat tagjaként járt Japánban, Németországban, Izraelben, Olaszországban, Norvégiában, Franciaországban, Koreában, Oroszországban. Táncművész karrierjének meghatározó és kiemelkedő időszaka volt a Szegedi Balettben eltöltött évei, ahol 1989-től volt tag.

[1994-től kezdve] országszerte és a magyarlakta, határon túli területeken is megannyi színházban dolgozott koreográfusként: nagy kőszínházakban ugyanúgy visszatérő alkotó, mint kis független társulatoknál. 2020-ig közel 140 produkcióhoz köthető koreográfusként a neve.

Több általa koreografált produkciót is játszottak külföldön: Szentpéterváron a Lili bárónőt, Jekatyerinburgban a Cigányszerelem című operettet. Koreografált Víg özvegyet Béres Attila rendezése mellett 2008-ban Bukarestben, és dolgozott Tompa Gáborral a 2015-ben a Kolozsvári Állami Magyar Színházban bemutatott Az öreg hölgy látogatásában. 2018-ban pedig felkérést kapott, hogy az ausztriai Seefestspiele Mörbisch-en (magyarul: Burgenlandi Ünnepi Hetek), a Fertő-tó partján 1957 óta minden évben megtartott operettfesztiválon Kálmán Imre Marica grófnő című operettjének legyen a koreográfusa Karl Absenger rendező mellett.

Saját tapasztalataiból gyűjtött tudásával forradalmasította a táncoktatást. 1997-től három éven át meghívott előadóként művészi mozgást tanított leendő operánekéseknek a Zeneakadémián.”¹⁰²

Most ismét visszaugrunk négy generációra.

léczfalvi Bodor László I. (1111 2211 132) [33]

FS: GFQL-7R3

Sz: Léczfalva, 1843. április 28.

F1: Laffer Róza (*1846 körül, +Kolozsvár, 1902. április 14.

E1: Kolozsvár, 1871. augusztus 10.

F2: magyarországi és horvátországi Horváth Polixena

H: Kolozsvár, 1919. december 28.

Életrajza:

„Író, jogász, kolozsvári törvényszéki bíró.

Középiskoláit a sepsiszentgyörgyi református kollegiumban, a jogot Budapesten végezte. 1888-ban a budapesti jogász-egylet büntetőügyi bizottságának

¹⁰² Wikipedia, 2024. április 25. (érdemben rövidítve)
https://hu.wikipedia.org/wiki/Bodor_Johanna

tagja. Elbeszéléseket és verseket irt a Vajda János Nővilágába, 1867-ben tárcát a Fővárosi Lapokba, később a kolozsvári Korunk, Unio, Kelet és Kolozsvári Közöny című politikai lapokba. 1881 óta rendes munkatársa a Jogtudományi Közönynek és Magyar Jogásznak; jogi dolgozatai szétszórtan másutt is megjelentek; irt még életrajzokat az Emich Gusztáv Nagy Naptárába 1860-ban és a Kolozsvári Nagy Naptárba 1866-ban és 1869-ben. Hori Bélával és Salamon Antallal 1874-ben Kolozsváron megalapítja a Társadalom című szépirodalmi lapot, amelynek mint hivatalnok, hallgatóságos társszerkesztője. 1885-től a az erdélyrészi méhészegylet Méhészeti Közöny lap szerkesztője.¹⁰³

1898. január 31-én br. Jósika Gábor így köszöntötte és köszönte meg „a méhészet frontján” kifejtett munkáját:

„Lapunk szerkesztője, egyletünk egyik megteremtője és mindig rendíthetetlen, buzgó munkája, támasza Bodor László a körülmények kényszerítő nyomása miatt megvált a Méhészeti Közöny szerkesztésétől.

Bodor László, egyletünk tiszteletbeli tagja, többször volt alelnöke s lapunk szerkesztője, egyike azoknak, kik egyletünk bölcsőjét őrizték, gondos ápolásban részesítve a gyöngé, már születésekor annyi ellenséges támadásban részesülő egyletet. Egyike volt azon keveseknek, ki széleskörű tudását, önzetlen hazaszeretetét, a magyar méhészet iránt való tiszta lelkesedését, társadalmi összeköttetéseit, mind-mind arra használta fel, hogy az erdélyrészi méhészegyletet a kitűzött ideális célhoz vezető úton ne csak megtartsa, hanem növelje, erősítse s a célhoz minél közelebb hozza. S mert a nappali, kíméletet nem ismerő hivatalos teendők foglalták el éjjeleit áldozta föl az egyletért való munkának.

De az egylet, a mintaméhes megteremtése nem volt elég becsvágyának, olyat merészelt, amit abban az időben (ezelőtt 12 évvel) a legjobb akarói is barátságosan megmosolyogtak, megindította a Méhészeti Közönyt. Hogy micsoda gigászi munka volt ez, csak akkor értjük meg teljesen, ha ismerjük az akkori viszonyokat. És Bodor László szeretett tagtársunknak épen az az elévülhetetlen érdeme, hogy ő nem a viszonyokhoz alkalmazott egy lapot, hanem a viszonyokat teremtette meg, s alkalmazta a laphoz. Igen, mert akkor szép Erdélyországban semminemű méhészeti viszony nem volt.

Tizenkét éven át (rövidke félbeszakítással) folyton szerkesztője volt lapunknak, folyton arra törekedve, hogy a lap értékét öregbítse, tekintélyét emelje. Fáradozása nem is maradt siker nélkül. Mert a Méhészeti Közöny méltán foglalhat helyet a külföld legjobb méhésztársainak között.

És most, mikor már az egylet legjobb életerejében van, s mikor a lap elérte a kívánt nívót, hivatalos kötelességeiből eredő nagymérvű elfoglaltsága

¹⁰³ Székelyföld híres emberei

Internet, 2024. április 25.

https://siculia.gitbook.io/szekelyfold-hires-emberei/bodor_laszlo

(vizsgáló bíró) következtében kénytelen az ő kedves gyermekét, melyet anyyi szerető gondal ápolat s fejlesztett, idegen kezekre bízni.

Íme, mélyen tisztelt közgyűlés, nagy vonásokban ecsetelve Bodor László 12 éves működése, tevékenysége, melyet egyletünk érdekében kifejtett.

Vajha olyan jutalmat adhatnánk neki, mely méltó legyen fáradhatlan, eredményekben dús munkálkodásának. De hiszen a legnagyobb, a legszebb jutalmat, mit közpályán küzdő férfiú nyerhet: a pályatársak és a nagyközönség osztatlan tiszteletét, becsülését, szeretetét, Bodor László régen megnyerte s mindvégig meg is tartotta.”¹⁰⁴

Gyászjelentése:

29. ábra: Bodor László I. gyászjelentése

léczfalvi Bodor Lajos III. (Louis) (1111 2211 1324)

FS: GFQL-DR7

Sz: Kolozsvár, 1879. november 2.

A: Laffer Róza

F: Liska Margit (Margaret) (*Mezőberény, 1886. március 9., +Hollywood, Broward megye, Florida állam 1972. december 8.)

E: Békéscsaba, 1906. június 4.

H: Hollywood, Broward megye, Florida állam, 1975. február

1907-ben már Queens-ben, New York államban éltek. Akár ott, akár az 1970-es években Floridában könnyen találkozhatott Bodor Pál VI-tal, aki 1926-ban a közeli Brooklyn-ban, az 1970-es években meg szintén Floridában élt.

¹⁰⁴ Mészárosi Közlöny, 1898. március 1.

Internet, 2024. április 25.

https://adt.arcanum.com/hu/view/MeheszetiKozlony_1898/?query=bodor+I%C3%A1szl%C3%B3&pg=114&layout=s

A Bodor-Liska házaspárnak két leány és egy fiú gyermeke született New York államban 1907 és 1916 között. Mindkét lány 2002-ben hunyt el, az egyik Florida, a másik Colorado államban.

léczfalvi Bodor Antal V. (1111 2211 133) [35]

FS: 9HW4-LPT

Sz: Kolozsvár, 1845. június 13.

F: szárazajtai Incze Ida (Váralmás, 1854. szeptembere 22., +Szeged, 1914. december 29.)

E: 1874.

H: Kolozsvár, 1897. március 16.

30. ábra: Bodor Antal V. és Incze Ida valamint Ince József síremléke Kolozsvárott (LM, 2024)

Gyászjelentés, benne a hivatalos funkciói:

„Az általános részvétet keltő halálesetről a család az alábbi jelentést adta ki:

Alólirottak mély bánattal jelentik, hogy a szerető hű férj, gondos édesapa, jó testvér és szíves rokon, léczfalvi Bodor Antal ügyvéd, az ev. ref. egyházkerület nyug. titkára és a kolozsvári ev. ref. kollégium pénztárnoka, volt honvéd főhadnagy, életének 52-ik és boldog házasságának 23-ik évében, hosszas betegség után elhunyt. Mikor megnyílt az általa oly nagyon szeretett szép természet kebele...! akkor zárul felette a koporsó fedele...!”¹⁰⁵

Bodor Antal VI. (1111 2211 1331)

FS: G3RZ-979

Sz.: Kolozsvár, 1879. január 8.

F: Valkovszky Ida Margit „Gitta”

H: Budapest, 1955. január 3.

A Wikipedia szerint:

„Bodor Antal és szárazajtai Incze Ida gyermekeként született. A kolozsvári egyetemen szerzett jogidoktorátust, majd 1927-ben a budapesti Műegyetemen a községfejlesztés című tárgykörből nyert magántanári képesítést.

Működését a kolozsvári Takarékpénztárnál mint ügyész-helyettes kezdte, 1905-ben megszervezte a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének megbízásából a bank vidéki kirendeltségeit. 1920-tól az Országos Faluszövetség (1923-tól „Falu” Országos Földműves Szövetség) főtitkára, majd igazgatója, 1935-től pedig a Falukutató Intézet igazgatója lett.

1908-ban megalapította és 1914-ig szerkesztette is Szegeden az Alföldi Gazda és 1911–1914 között a Magyar Föld című folyóiratokat. 1924-1927 között a Falu című lap felelős szerkesztője, 1928-ig pedig a Falu Könyvtára című sorozat szerkesztője.”¹⁰⁶

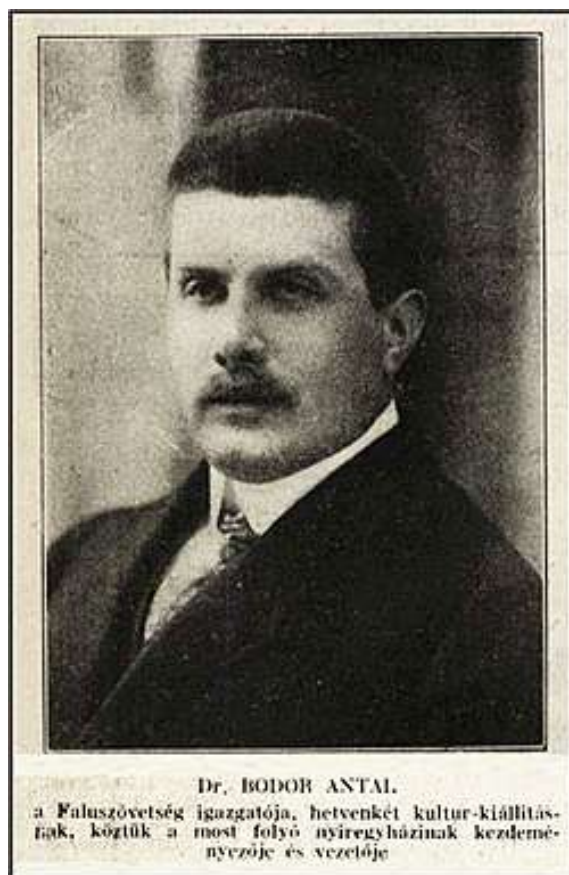
¹⁰⁵ Magyar Polgár, 1897. március 17.

Internet, 2024. április 25.

https://adt.arcanum.com/hu/view/MagyarPolgarKolozsvar_1897-1/?query=TEXT%3D%28%22bodor+Antal%22%29+DATE%3D%281860-01-01--1898-01-01%29&pg=242&layout=s

¹⁰⁶ Wikipedia, 2024. április 25.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Bodor_Antal

31. ábra: Bodor Antal portréja¹⁰⁷

Bodor Ida II. (1111 2211 1332)

FS: LZX3-SJW

Sz: 1880. január 13.

F: dr. László Ferenc I.

E: Kolozsvár, 1899. január 3.

H: 1915. október 8.

Az egész Bodor történetbe miatta kezdtem bele, hiszen az ő leszármazottja – többek között – László Dezső, aki Vidovszky Évát vette feleségül.

¹⁰⁷ Színházi Élet, 1924. szeptember 28.

Internet, 2024. április 25.

https://adt.arcanum.com/hu/view/SzinhaziElet_1924_39/?pg=39&layout=s

32. ábra. Bodor Ida portréja¹⁰⁸

Életéről és korai haláláról csak ezt találtam:

„Dr. László Ferenc gyásza.

Társadalmunk és a városnak minden rétegében osztatlan, mély fájdalmat váltott ki tegnap [1915] október 8-án délután hirtelen szétröpült szomorú hír, mely tudtul adta azt, hogy dr. László Ferencnek, a Ref. Mikó Kollégiumkiváló tanárának, a Székely Nemzeti Múzeumderék őrének, a Sepsi református egyházmegyeta-nácsosának közszeretben és köztiszteletben élt neje Bodor Ida hirtelen elhunyt.

A folytonos, odaadó önfeláldozásnak, türelemmel és pihenést nem ismerő, csakis kizárólag családjának örömet magát nélkülözhetetlenné tevő, hat kis gyermekét páratlan gondossággal nevelő, szelíd és jóságos lelkű, áldott szívű édesanyának, a műveit lelkű úrasszonynak hirtelen halála mellett mindannyian megdöbbenéssel, s a részvétnek legigazabb érzéseivel állapotunk meg.

Most, a mikor lelkeinket izgalomokkal töltik el óráról órára a világesemények, a melyek a boldogult utolsó óráit is megnehezítették, — lehetetlen, hogy a köz-tiszteletben álló családot, az értékes tanárt és különösen hét kiskorú kedves árváját ért ezen kimondhatatlan csapás mellett könnyek nélkül haladjunk el. Az

¹⁰⁸ LDEML, 304. oldal.

általános igaz részvét, a családdal és árvákkal együttérző fájdalom és az elhunytak példányszerű anyai, hitvesi erényei és nagy lelki tulajdonságai iránt érzett elismerés és részvételünk nyújtson némi enyhülést a lesújtott férjnek, a kedves kicsinyeknek.

A mélyen sújtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Dr. László Ferenc és gyermekei: Kálmán, Jóska, Dezső, Iduska, Ferike, Zolti és Bandi maguk és az alulírottak nevében fájó szívvel tudatják, hogy az áldott hűségű hitves, a gyermekeiért éltét áldozó jó anya, a szerető édes testvér, a ragaszkodó meny és rokon dr. László Ferencné született Bodor Ida f. október hó 8-án, munkás életének 36-ik, boldog házassága 16-ik évében, súlyos szenvedés után elhunyt

A világokat rengető események sújtó szárnylebbenése a mi derűs tűzhe-lyünkre is sötét árnyat vetett.

„Nem tudjuk az Urnák útját“,

miért küldött ilyen megmérhetetlen veszteséget mireánk, midőn elvette tőlünk a Léleknek benne adott drága ajándékát.

Sajgó szívünknek nincs más vigasztalása, mint a bizonyosság, hogy szeretetben gazdag életéért, szenvedéseierő az idvesség az ő öröksége ott fenn a mennyekben. Szívünkbe zárjuk áldott emlékezetét!

Sepsiszentgyörgy, 1915. október hó 8-án.

Dr Bodor Antal,
Bodor Ákos,
Bodor Ilonka férj dr. Ditrői Nándorné,
Bodor Kálmán,
Bodor Vilma férj. dr. Potocky Dezsőné,
dr. Bodor József, testvérei, gyermekeikkel.

Özv. László Károlyné szül. Gyárfás Róza, anyósa.

Dr. Bodor Antalné szül. Valkovszky Gitta,
dr. Ditrői Nándor,
dr. Potocky Dezső,
Keresztes Dénesné szül. László Róza,
Lukács Lajosné szül. László Mariska,
László Árpád,
László Károly, sógornői és sógorai, gyermekeikkel.

Bodor Kálmán I. (1111 2211 1335)

Sz: Ördögkút, 1886. május 17.

F: Somogyi Irén

H: 1960

„Bodor Kálmán gazdamérnöként szolgált a szűkebb és tágabb pátriájának népét és saját családját. Meg nem jelent önéletrajziírásában erről így vall:

„Soha nem politizáltam, egyrészt mert nem értettem hozzá, másrésztől úgy éreztem, hogy a sors engem arra rendelt ki, hogy tudásommal és szorgalmammal a gazdasági lehetőségeket használjam ki a családom és a magam boldogságára, és tanítsam a tapasztalatlanokat a jobb életnívó elérésére.”

Bodor Kálmán régi gazdálkodó család sarjaként 1886. május 17-én született a Szilágy megyei Ördögkúton, anyai nagyanyjának [Császár Karolina] házában. Boldog gyermekkorát, szerető édesanyja [Incze Ida] védő szárnyai alatt Kolozsváron töltötte. Ügyvéd édesapja [Bodor Antal V.] korai halála után a hatgyerekes család nehéz helyzetbe került. A [kolozsvári] Farkas utcai családi házában laktak, és a család tulajdonában levő lakások bérleti díjából, majd azok eladogatásából tengették életüket. A harmadik [valójában ötödik] gyerekként született Bodor Kálmán így lett 9 [valójában 11] évesen a család ügyintézője, később eltartója.

1922-től gyógynövényes lett, ami mellett élete végéig ki is tartott. Így tehát fejest ugrott a gyógynövény-szakmába. Elkezdte a

- gyűszűvirág (*Digitalis purpurea*),
- fekete mályva,
- köménymag (*Carvum carvi*),
- édeskömény (*Foeniculum vulgare*),
- körömvirág (*Calendula officinalis*),
- levendula (*Lavendula angustifolia*),
- nadragulya (*Atropa belladonna*),
- bolondító beléndek (*Hyascyntus niger*),
- orvosi zsálya (*Salvia officinalis*),
- borsos menta (*Mentha piperita*),
- macskagyökér (*Valeriana officinalis*) termesztését.

Bodor Kálmán nem maradt meg a gyógynövénygyűjtés, -termesztés és -forgalmazás szintjén, komoly népnevelő, szakírói munkát folytatott. Szemléltető anyagot készített Románia gyógynövény flórájához, mely 160 színes gyógynövény rajzából állt, s melyhez mellékelte a drogot (a növénynek az a része, amit felhasználnak a gyógynövény-terápiában) úgy, ahogy az a világkereskedelemben forgalomba kerül. Ezt elhelyezte 4 tetszetős többrekeszes ládába (40 / láda) és több ízben kiállította. Ezzel a munkájával összesen 7 aranyérmet nyert. Halála

után tudomásunk szerint ez a maga nemében egyedülálló gyűjteményt az örökösök a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemnek ajánlották fel.

33. ábra: Bodor Kálmán könyve

Bodor Kálmán életének utolsó éveiben, gyógynövény-gyűjtői megsegítésére könyvet adott ki 'Vadon termő gyógynövények' címen, mely 1957-ben jelent meg a Mezőgazdasági és Erdészeti Könyvkiadó gondozásában, Bukarestben. A könyv 128 gyógynövény leírását tartalmazza, megadja a gyógynövények latin magyar, román magyar betűrendes névmutatóját, ezen kívül egy összefoglaló táblázatot, melyben a növényt, a hatóanyagot, a gyűjtendő részt, a gyűjtés idejét és a száradási arányt tünteti fel. A könyv értékét emeli, hogy dr. Nyárádi Antal és Gidófalvy István lektorálták.

Bodor Kálmán családfáját kutatva **László Miklóssal** érdekes következtetésre jutottunk. Őseit az 1300-as évekig lehet nyomon követni. A földbirtokos család a Sepsi-gidófalváról származik hétszilvás nemesi ősöktől. Ha végig lapozzuk a nemrég megjelent Kelemen Lajos dr. Gidófalvy Istvánról írt életrajzi könyvét, abból kiderül, hogy amint a név is mutatja a Gidófalvy család is Gidófalváról származik, mivel nem valószínű, hogy egy faluban két földbirtokos család éljen, hasonló néven, feltételezzük, hogy mindkét kortárs gyógynövény-szakértő közös elődtől származik, a Gidófalvy N. név megjelenik a Bodor családfában, Kelemen Lajos viszont a dr. Gidófalvy István családját csak az 1500-as évekig vezeti vissza, így

feltevéseink igazolására további adatokra van szükség. Minden esetre a kérdést felvetettük, reméljük, hogy akad majd egy fiatal történész palánta, aki e feltevés igazolására vállalkozik.”¹⁰⁹

László Éva emlékei Bodor Kálmánról¹¹⁰

„Bodor Kálmán bácsi, édesapánk [László Dezső] nagybátyja, - nekünk László gyerekeknek a BÁC SI, a család ARANYEMBER-e volt. Egész életében segített a családján és a rászorulókon. Három rendszerváltást élt meg, és vészelt sikeresen át. Tehetséges vállalkozó volt, mindig új utakat talált tudását, tapasztalatait felhasználva.

Testvérei unokáit, akik mind nehéz körülmények között éltek a [II.világ-]háború után, többek között engemet és három testvéremet is mind unokáinak tekintett, így összesen 10 „unokája“ volt. Sok gondja, munkája mellett nagy szeretettel gondolt reánk, és gondoskodott rólunk, amikor szükség volt erre. Felesége, a végtelen kedves szeretetteljes [Somogyi] Irén néni volt. Neki is volt két unokája, (Katinka és Lajcsika), akik velem és [László] Feri [III.] öcsémel voltak egyidősök. Velük nagyon jó barátságban voltunk.

Bácsi elég gyakran jött Kolozsvárra, olyankor bőven hozott nekünk is édességet és élelmiszert, amiben akkoriban igen nagy hiányt szenvedtünk.

34. ábra: Sulelmed két temploma 1921-ben.¹¹¹

Középiskolás korunkban mi, a László gyerekek, szinte minden nyáron Bácsinál nyaraltunk Sulelmedben, a végtelen lehetőségek szigetén. Az óriási családi

¹⁰⁹ TVÉ – rövidített verzió.

¹¹⁰ E-mail, 2024. július

¹¹¹ Wikipedia, 2024. augusztus 24.

https://hu.wikipedia.org/wiki/S%C3%BClelmed#/media/F%C3%A1jl:Fortepan_75824_sulelmed_1921_pechy_laszlo.jpg

házban a két saját unoka mellett, mindig volt nyáron 2-3 gyermek vendég. Egyszer a Bodor Ilonka¹¹² néni unokája Budapestről is velünk nyaralt. Nagy szeretettel láttak el minket, Irén néni konyhája híres volt. Bácsitól rengeteget tanultunk, elsősorban a becsületes munka értékét. Így a lányok a konyhában s a zöldséges kertben segítettünk délelőttönként, a fiuk gyógynövényt szedtek, ezért aprópénzt is kaptak.

Délután gyakran jártunk a Szamosra fürdeni, úszni. Kirándultunk a Mária-völgybe, és lovas kocsival utaztunk a közeli [Szamos-]Ardóba, ahol az Irén néni leánya lakott. Sőt, egyszer még a falubálba is elvittek minket, ahol igen jól éreztem magamat, a patikus meg is táncoltatott. Tizenhárom éves voltam. Ez volt az "első bál" élményem. Rengeteget olvastam a sülelmedi vakációkon. Csodálatos könyvtár állt a rendelkezésünkre: Jókai, Mikszáth, Gárdonyi diszkótésben, aztán Harsányi Zsolt, Gulácsi Irén, sorolhatnám még.

Bácsi a tíz unokával levelezett, mindenről írhattunk neki, és Ő válaszolt. Tanácsokat kaptunk, életpasztalatait is megosztotta velünk, féltett minket az élettől. Többek között arra ösztökölt, hogy a humort minden esetben ismerjük fel, arról is számoljunk be a leveleinkben, mert szerinte a humor az élet egyik borsója.

Irén nénivel együtt olvasták és meg is őriztek leveleinket. Figyelték, hogy javul a stílusunk és a helyesírásunk. Mi "sorpénzt" kaptunk a levelekért, 1 lejt soronként, ami elég jó zsebpénznek számított. Én rengeteget írtam, a fiuk kevesebbet.

Úgy szerettem Bácsit, hogy az esküvőnkre [Sárossy] Lacival 1958-ban Őt kértük fel nászmagynak. El is jött Kolozsvárra. Az esküvő után elvonatoztunk "nászútra" Sülelmedre. Vittük magunkkal a kerékpárokat, túráztunk a szamosparti lankákon, és élveztük a Bácsi vendégszeretetét. Sajnos ekkor Irén néni már nem élt.

Sülelmed, ez "boldogság sziget" már régóta nincs meg. A házat eladták, a kertben álló óriási tölgyfa is kettéhasadt bánatában, miután Bácsi meghalt."

lécfalvi dr. Bodor József I. (1111 2211 1337)

FS: G3RZ-M1G

Sz.: Kolozsvár, 1890. május 21.

F1: sepszoltáni Benkő Irma

F2: Domonkos Julianna

H: Budapest, 1970. október 17.

1943-ban magyar királyi törvényszéki tanácselnök Zilahon. Ugyanattól az évtől kezdve a Petőfi-Társaság friss pártoló tagja.¹¹³

¹¹² Bodor Ilona (1884-1966), Bodor Ida és Bodor Kálmán testvére. Férje Ditrói Nándor József Mór (1876-1941). Gyermekük Ditrói Edit Mária Ida és Ditrói Ilona Mária Júlia.

¹¹³ Koszoru. A Petőfi Társaság Közlönye, 1943., 4. szám, 254. oldal

Háború utáni pályájáról ezt találtam a Magyar Közlönyben:

„Az igazságügy miniszter [...] dr. Bodor József budapesti államügyészséghez ideiglenesen beosztott volt zilahi törvényszéki tanácselnököt — saját kérelmükre — a budapesti államügyészséghez VI. fizetési osztályú államügyészekké kinevezte, (36.728 1946. I. M. E. szám.)”¹¹⁴

lécfalvi Bodor József II. (1111 2211 1337 1)

Sz: 1920 körül

A.n.: sepsizoltáni Benkő Irma

H: Zilah, 1944. április 28.

Magyar királyi tartalékos zászlós volt. Gyászjelentése elsősorban az aláíró családtagok miatt érdekes. Köztük vannak Bodor Ida II. és László Ferenc I. gyermekei is mint unokatestvérek.

Lécfalvi **Dr. Bodor József** és neje sepsizoltáni **Benkő Irma**,
mely fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett drága, egyetlen
fiunk, a hön szeretett unoka és rokon

lécfalvi **BODOR JÓZSEF**
m. kir. tart. zászlós

24 éves korában, folyó 28.-án este 10 órakor elhunyt.
Életed egyedüli reménységünk és célunk volt, elmulásod nekünk
örök bánat, pótolhatatlan ür. Isten adjon neked csendes nyugalmat,
örök békességet. Édes kis Józsikánk, Isten veled! Isten veled!

Emléked bennünk örökké élni fog!

Temetése május hó 1.-én, hétfőn d. u. 4 órakor lesz Zilahon, a
Rákóczi-utca 25. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint.
Zilah, 1944. április 29.-én.

Özv. **Benkő Gáborné** szül. **Baczó Katalin**
nagyamaja

Vitéz **Benkő Gábor**
és neje **Malkovszky Elza**
és gyermekeik.
Benkő Margit,
Benkő Klára,
és férje **Szójka Jenő**
és gyermekeik.
Dr. **Bodor Antal**
és neje **Valkovszky Gitta.**

Özv. **Ditrői Nándorné,**
szül. **Bodor Iona**
és gyermekeik.
Bodor Kálmán
és neje **Somogyi Irén.**
Bodor Vilma
és férje Dr. **Potoczky Dezső**
és gyermekeik.

László Kálmán,
László Dezső,
László Ida,
László Ferenc,
László Zoltán,
László András,

mint nagybátyjai, nagynénjei és unokatestvérei.

35. ábra: Bodor József II. gyászjelentése

Internet, 2024. június 19.

https://adt.arcanum.com/hu/view/MTA_PetofiTarsasagLapjaKoszoru_1942-1943/?query=%22bodor+j%C3%B3zsef%22+zilah&pg=270&layout=s

¹¹⁴ Magyar Közlöny, 1947. február 19., 2. oldal

Internet, 2024. június 19.

https://adt.arcanum.com/hu/view/MagyarKozlony_1947_Hivatalos_001-073/?query=%22bodor+j%C3%B3zsef%22+zilah&pg=269&layout=s

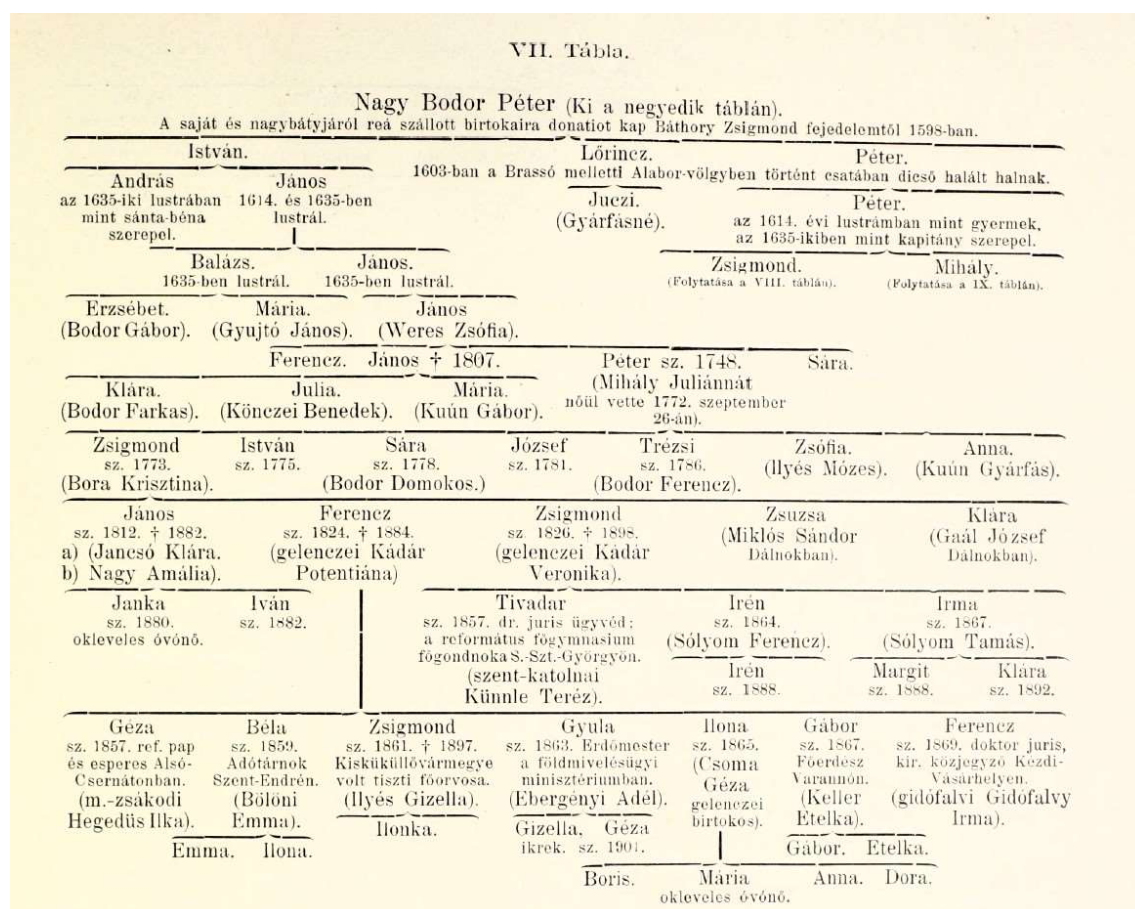
Most visszaugrunk tíz generációt, majdnem a kezdetekig.

(Nagy) Bodor Péter I. (12) [11]

FS: G5GH-1L6

Bodor Márton I. (11) [10] testvére. Ezt találtam róla:

„1598-ban donatiót (adományt) kapott Báthory Zsigmond fejedelemtől. A családi hagyományok szerint olyan magas és erős testalkatú volt, hogy Ausztriából és Németországból kellett a számára nagytermetű házaslovakat hozatni. Így ragadt rá a 'Nagy' előnév. Utódai közül egyébként számosan örökölték a rendkívüli testmagasságot.”¹¹⁵

36. ábra: Nagy Bodor Péter leszármazottjai¹¹⁶

¹¹⁵ MAT, 47. oldal.

A hivatkozott családi legenda forrása a MAT szerint:

A lécfalvi (marosszentimrei) Bodor család krónikás naplója. Kézirat. Leírta Bodor Aladár diák. Szeghalom, 1901. július 20. 29. Bodor Aladár Szigligeten 1947. nyarán kéziratát kibővítette.

¹¹⁶ HSZVM

Bodor István III. (121)

FS: G5GC-Q72

Bodor János I/a (1212)

FS: G5GC-7CJ

János I/a 1614-ben és 1635-ben Lécfalván (Lezffalwa) mint nemes lustrál. ¹¹⁷

Bodor Balázs II. (1212 1)

FS: G5GZ-8YY

Balázs II. 1635-ben apjával és több rokonával szintén Lécfalván lustrál:

„1635. október 19. A kézdiszéki hadköteles nemesek jegyzéke. Leszfalva.

Nobiles

- Bodor János [1/a.] 1 lóval,
- Bodor Balas [II.] 1 lóval,
- Bodor Janos [II.] Jun. (Bodor János fia) egy lóval,
- Bodor Marton ob., fiai:
 - Pal egy lóval és
 - Mihali,
- Bodor Peter Capitan szazaban lustrált.
- Bodor Andras santa, benna, abest (távol maradt).¹¹⁸

Bodor Erzsébet (1212 11)

FS: G52R-DXW

F: Bodor Gábor I. (1111 22) [20]

Személyükben a Bodor család két fő ága „összeér”.

Bodor János II. (1212 2)

FS: G5GZ-B6V

Bodor János III. (1212 21)

FS: G5GZ-5L7

F: Weres Zsófia

Bodor Péter II. (1212 211)

FS: G5GZ-BJZ

Sz: 1748

F: Mihály Julianna

¹¹⁷ SzO4, 438. és 626. oldalak.

¹¹⁸ SzO5, 141. oldal

E: 1772. szeptember 26.

Bodor Zsigmond I. (1212 2111)

FS: G2WR-K47

Sz: 1773

F: szemerjai Bora Krisztina (*1780, +Mező-Méhes, 1862)

H: 1835

Bodor Ferenc II. (1212 2111 1)

FS: G8Z9-J1S

Sz: Lécfalva, 1824. november 23.

F: gelenczei Kádár Potentiata (*Zabola, 1831. május 15., +Gelencze, 1912. február 3.)

H: 1884 körül

„Címzetes őrmester, 1849. jún. 27 – hadnagy a 83. honvédszászlóaljban, a beszercei hadosztálynál. Júniusban a Borgói szoros védelme során lősebet kap. 1867. Gelencén gazdálkodik, a Rikán belüli Honvédegylet tagja.”¹¹⁹

37. ábra: gelenczei Kádár Potentiata portréja¹²⁰

léczfalvi Bodor Géza (1212 2111 11)

FS: G8Z9-JVR

Sz: Alsócsernáton, 1857

F: magyarzsákodi Hegedűs Ilona (Ilka) (+Kovászna, 1932. november 30.)

H: 1928

Alsócsernátoni református lelkész.

¹¹⁹ BG.

¹²⁰ Family Search, 2024. április 28.

<https://www.familysearch.org/tree/person/memories/G8Z9-VFF>

38. ábra: Bodor Géza arcképe¹²¹

Bodor Béla (1212 2111 12)

FS: G8Z9-LL6
Sz: 1859
F: Bölöni Emma
H: 1921

Szentendrén volt „adótárnok” (az adóraktár kezelője),¹²² illetve az adóhivatal helyi ki-
rendeltségének pénztárosa.

Felesége, Bölöni Emma távoli rokona volt Bölöni Gismundának, aki zilahi Kiss Lajos
feleségéeként Barabás Samun keresztül például **Vidovszky Ferenc IV.** egyik ősanyja is.

lécfalvi Bodor Zsigmond III. (1212 2111 13)

FS: G8Z9-V3W
Sz: 1860
F: sófalvi Illyés Gizella (+1946)
H: 1897

Kis-Küküllő vármegye főorvosa volt.

Bodor Gyula (1212 2111 14)

FS: G8W2-MT9
Sz: Gelence, 1862. december 5.
F: telekesi Ebergényi Adél (*1869 körül, +Debrecen, 1948. augusztus 3.)
H: Debrecen, 1926. október 17.

¹²¹ Family Search, 2024. április 28.

<https://www.familysearch.org/tree/person/memories/G8Z9-JVR>

¹²² HSzVM

Erdőmester volt a Földmívelésügyi Minisztériumban.

gidófalvi és léczfalvi Bodor Gábor IV. (1212 2111 16)

FS: G8Z9-J2K

F: liellenfeldi Kéler Etelka

Földbirtokos.

Bodor László (1212 2111 163)

FS: G8Z9-2GV

F: Csoma Klára

E: Abaújvecser, 1930. augusztus 11.

39. ábra: Az abaújvecseri Csoma kastély¹²³

A feleség szülei tolcsvay és ragyolczi Csoma: István földbirtokos és neje ippi Bydeskuthy Terézia.¹²⁴

„A birtokgyarapító ragyolczi Csoma Sámuel [...] körülbelül 2.000 kataszteri holdat hagyott fiára, Józsefre, aki az 1870-es években Rásonysápberencsről telepedett Devecserbe. Reprezentatív (és költséges) kastélyépítkezésekbe

¹²³ Internet, 2024. május 13.

Készítette: Hollóferyné - A feltöltő saját munkája, CC BY-SA 4.0,

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=41144662>

¹²⁴ Nemzeti Újság, 1930. augusztus 15.

Internet, 2024. május 13.

https://adt.arcanum.com/hu/view/NemzetiUjsag_1930_08/?pg=248&layout=s&query=k%C3%A9ler+etelka

kezdett, angol telivéreket tenyésztett, és heraldikai és genealógiai kutatásaival országos hírnévre tett szert.”¹²⁵

léczfalvi dr. Bodor Ferenc III. (1212 2111 17)

FS: G8Z9-VFT

Sz: Kézdivásárhely, 1869. január 31.

F: Gidófalvi Mária Irma (1869-1944)

E: 1898 körül

H: Veszprém, 1929. április 12.

1904-ben Kézdivásárhelyen, 1922-ben már Veszprémben közjegyző.

40. ábra: Bodor Ferenc III. portréja¹²⁶

Haláláról így emlékezett meg a Székely Újság:

„Bodor Ferenc halála

Az expatriált tisztviselők hosszú sorában ott volt annak idején Léczfalvi Bodor Ferenc dr. kézdivásárhelyi királyi közjegyző is, aki itt hagyta Erdélyt, itt hagyta az új aerában nagy munkára predesztinált magyar testvéreit, hol 22 évig volt közjegyző. Rövidesen Veszprémbe nevezték ki kir. közjegyzővé és alig hallottunk róla valamit, mint legtöbb elszakadt testvérünkről. Most aztán szomorú hirt hozott a posta. Gyászlap érkezett szerkesztőségünkbe, szomorú, megdöbbentő valóság. Szomorú üzenet nekünk, elszakítottaknak: Léczfalvi Bodor Ferenc veszprémi kir. közjegyző halála. Hatvanegy éves korában, házasságának 31. évében ragadta el a halál hirtelen. Temetése a múlt vasárnap volt. Nyugodj békében eltávozott barátunk...”¹²⁷

¹²⁵ Wikipedia, 2024. május 13.

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Aba%C3%BAjdecser>

¹²⁶ Family Search, 2024. május 13.

<https://www.familysearch.org/tree/person/sources/G8Z9-VFT>

¹²⁷ Székely Újság, 1929. április 1.

Internet, 2024. június 7.

https://adt.arcanum.com/hu/view/SzekelyUjsag_1929/?query=%22bodor+ferenc%22+veszpr%C3%A9m&pg=66&layout=s

Bodor György (1212 2111 171)

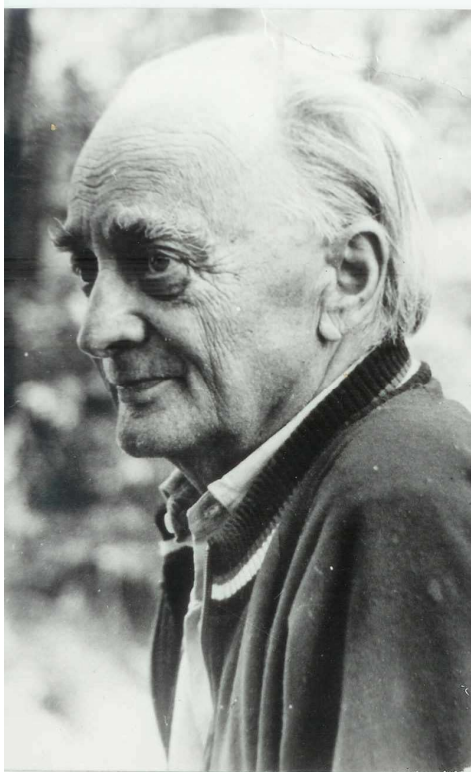
FS: G8Z9-KF5

Sz. Kézdivásárhely, 1904. április 24.

F: Gergely Magdolna (1902-1976)

H: Budapest, 1976. szeptember 8.

„Ügyvéd, a Magyar Radikális Párt főtitkára. Jogot végzett a bp.-i tudományegyetemen, bírói és ügyvédi vizsgája letétele (1932) után Bp.-en ügyvédi irodát nyitott. Tagja, majd rövid ideig főtitkára volt a Bartha Miklós Társaságnak, tagja és időszakosan főtitkára a Bajcsy-Zsilinszky Endre vezette Magyar Radikális Pártnak. 1939-ben a Belvárosi Színház gazdasági igazgatója. 1940-től vállalati jogász. 1945-ben a Nemzeti Paraszt Párt egyik szervezője és részt vett az 1941-ben Bácskába telepített bukovinai székelyek Baranya és Tolna vm.-ben való letelepítésében. Külpolitikai érdekek veszélyeztetése miatt letartóztatták (1962) és három és fél évi börtönre ítélték; közkegyelemmel szabadult (1963). – Főként történelmi, kisebbség-politikai, néprajzi tanulmányait, cikkeit 1945-től 1948-ig az Ethnographia, a Szabad Szó, utóbb a Honismeret, a Művészet és a kecskeméti Forrás közölte.”¹²⁸

41. ábra: Bodor György portréja

Bodor Zsigmond II. (1212 2111 2)

FS: G8Z9-2PM

Sz: 1826

F: gelenczei Kádár Veronika (+Kovácsna, 1932. november 30.)

E: 1856

H: 1898. május 14.

„Teológushallgató Nagyenyeden.

1848 őszén beáll a 15. Mátyás huszárezredhez. Az erdélyi harcok során tizedes lesz. 1849. jún. 9- hadnagy a hátszegi románokból Nagyszebenben alakuló – későbbi 135. – honvédszászlóaljnál. A tartalékhadtesttel Világosnál teszi le a fegyvert.

1849. aug. 30. besorozzák a 3. gyalogezredhez. 1854 – őrmester a 8. gyalogezredben. 1857. júl.1. leszerelik. 1867. és 1890. a Rikán belüli Honvédegyelet tagja, az utóbbi időpontban körjegyző Lécfalván. Megyebizottsági tag. Egyház gondnokként hunyt el.”¹²⁹

léczfalvi Bodor Tivadar dr. (1212 2111 21)

FS: G5G8-7YZ

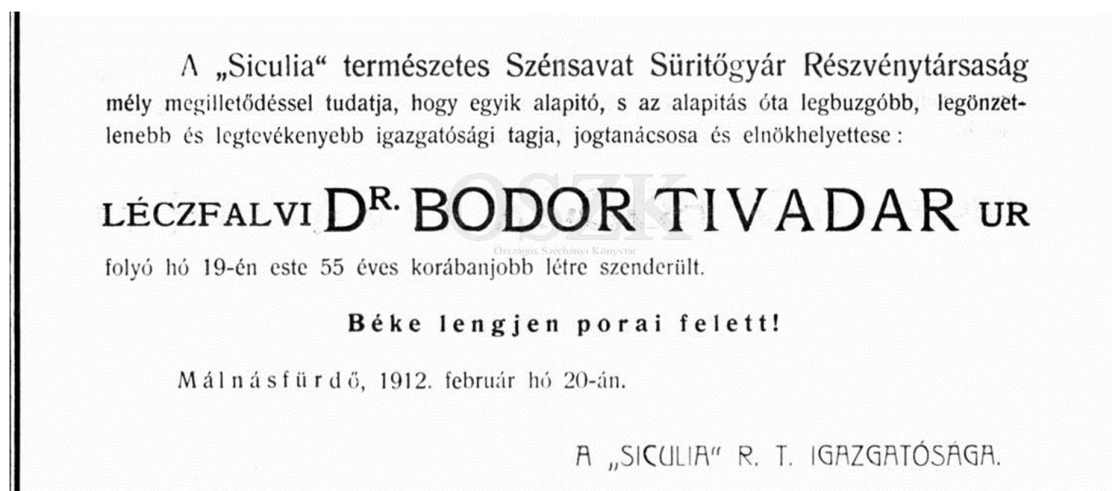
Sz: 1857

F: szentkatolnai Künnle Teréz

E: 1885 körül

H: Sepsiszentgyörgy, 1912. február 19.

Ügyvéd, a Székely Mikó kollégium főgondnoka, a Háromszéki Takarékpénztár Rt. jogtanácsosa. Egyik gyászjelentése a három ismert közül:

42. ábra: dr. Bodor Tivadar gyászjelentése

¹²⁹ BG.

Bodor Ferenc I. (1212 213)

FS: G5GZ-JNS

Sz: 1740

A.n.: Weres Zsófia

H: 1809 körül

„Megismerkedett Martinovics Ignác apáttal, részt vett a magyar jakobinus mozgalomban, majd, amikor 1794-ben az összeesküvést felfedték, ő a budai barátainál bujkált. Valahogy mégis a nyomára akadtak, a zsoldárok keresték, előlük a Dunába ugrott. Üldözői halottnak vélték, így végül megmenekült. Kelenföld partján kiúszott [ki a vízből], és Erdélybe visszavergődve teljes névtelenségben és felejtésben rejtőzködött élete végéig.”¹³⁰

A Bodor család története itt véget ér. Sokkal hosszabbra sikeredett, mint terveztem.

Telki, 2024. augusztus 24-

Réthy Imre

¹³⁰ MAT, 47. oldal.